Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ:

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ.Χρ. 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τιμὴ Φύλλου λεπτὰ 5

"ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ —ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ,,

ΕΤΟΣ Α'. | ΑΘΗΝΑΙ, Πέμπτη 23 Ἰανουαρίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Οἰκονόμου ἀριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 7

—ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΟΙ ΤΥΠΟΙ —ΕΥΣΥΝΕΙΔΗΤΟΣ ΟΥΣΙΑ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Αἰγιαλείας ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ κατ' οὐσίαν, ὁ κ. Πολυχρονιάδης.

Οὔτε ἔχασε τίποτε ἀπὸ τὴν Βουλευτείαν του, οὔτε ἐπρόσθεσε τίποτε εἰς τὴν ἡλικίαν του.

Ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε βουλευτὴς—κ' ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε ἐνήλικος, ὅπως τὸ θέλει αὐτὸς καὶ ὅπως τὸ ἠθέλησαν οἱ ἐκλογεῖς του.

Καὶ ὅλ' αὐτά, κατ' οὐσίαν— νὰ ἐννοοῦμεθα. Διότι οἱ τύποι—καὶ τύποι εἶνε ἡ ψηφοφορία τοῦ παρελθόντος Σαββάτου—δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν εἰς αὐτὰ τὰ ζητήματα.

ΑΝ ΕΧΕΤΕ ὄρεξιν, ἐλᾶτε νὰ συζητήσωμεν τὴν ὑπόθεσιν, ὦ κ.κ. Ἑκατονδεκατρεῖς Κοινοβουλευτικοὶ ληξίαρχοι.

— Εἶνε ἐνήλικος ὁ κ. Πολυχρονιάδης ἢ ὄχι;

— Δὲν εἶνε! θὰ 'πῆτε σεῖς.

— Καὶ γιατί; σᾶς ἐρωτᾶ ὁ ἔσχατος ἐκλογεὺς Αἰγιαλείας, τρίβων τὰ θαμβωθέντα ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας μάτια του.

— Διότι . . . διότι . . . .

— Λέγετε λοιπόν!

— Διότι . . . .

— Ἐμπρός! κουράγιο!

— Διότι . . . . . εἴμεθα ἑκατονδεκατρεῖς κ' εἶνε μόνον ἑκατονοκτὼ ἐκεῖνοι ποῦ τὸν θέλουν ἐνήλικο!

Καὶ τσιμουδιὰ πειά! Ἔχετε κανένα ἄλλο σοβαρώτερον ἐπιχείρημα;

ΕΚΑΤΟΝΔΕΚΑΤΡΕΙΣ ἐσεῖς — ἑκατονοκτὼ ἐκεῖνοι. Ἐδῶ εἶναι οἱ τύποι. Ἄς ἰδοῦμε τώρα καὶ τὴν οὐσίαν.

Ὑποθέσατε ὅτι πέντε βουλευταὶ — διότι τόσοι μόνον ἐπέταξαν ἀπὸ τὴν βουλὴν τὸν κ. Πολυχρονιάδην — εἶχαν λόγους νὰ εἶνε δυσαρεστημένοι κατὰ τοῦ κ. Δηλιγιάννη διότι δὲν δέχεται .... νὰ πάρῃ τὴν Μακεδονίαν, ἀφοῦ περὶ ποταπῶν ρουσφετιῶν οὔτε λόγος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνεται εἰς τόσον σοβαρὰ ζητήματα.

Ὑποθέσατε ὅτι ἕνας ἢ δύο Ζαϊμικοί, ἢ Θεοτοκικοί, ἢ Δεληγεωργικοί, ἢ ἀνεξάρτητοι βουλευταί, οἱ ὁποῖοι ἔδωκαν ἀκυρωτικὴν ψῆφον, ἀπὸ ὑψίστους πατριωτικοὺς λόγους πάντοτε, ἐψήφιζαν ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Στάη.

Ὑποθέσατε ὅ,τι θέλετε ἐπὶ τέλους καὶ ἀπαντήσατε εἰς τὴν ἐρώτησίν μας:

— Μὲ τέτοιου εἴδους ὑποθέσεις καὶ μὲ τέτοιου εἴδους συνδυασμοὺς καὶ μὲ τέτοιου εἴδους συμφεροντολογήματα, ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ καμμίαν σημασίαν σοβαρὰν τῆς Βουλῆς ἡ ἀπόφασις;

ΚΑΠΟΙΟΣ εἶπε πρόχθες, μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας, χαριτολογῶν:

— Τώρα τίποτε ἄλλο δὲν μένει στὸν κ. Πολυχρονιάδην παρὰ νὰ καταφύγῃ στὸν Ἄρειον Πάγον καὶ νὰ κάμῃ ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς!

Ὅ,τι ὁ κύριος ἐκεῖνος εἶπε χαριτολογῶν, ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ πρέπει μάλιστα νὰ γίνῃ.

ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ Ὑπάρχει καὶ Ἄρειος Πάγος εἰς αὐτὴν την περίστασιν ἢ εἶνε ὁ λαός, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου θὰ κάμῃ τὴν ἀναίρεσίν του ὁ ἀποπεμφθεὶς βουλευτής.

Καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου θὰ εἶνε ἀκυρωτική. Καὶ δὲν ἠμπορεῖ παρὰ τέτοια νὰ εἶνε.

Κ' ἔχουν ὑποχρέωσιν ὄχι δυὸ καὶ τρεῖς φορές, ἀλλὰ δεκατρεῖς καὶ ἑκατὸν τρεῖς φορὲς νὰ στείλουν κατὰ συνέχειαν τὸν ἴδιον βουλευτὴν στὴν Βουλὴν οἱ ἐκλογεῖς Αἰγιαλείας, ἢ οἱ ἐκλογεῖς οἱασδήποτε ἄλλης ἐπαρχίας τῆς ὁποίας τὸν ἐκλεκτὸν θὰ πετάξῃ αὔριον μεθαύριον ἀπὸ τὴν Βουλὴν ὄχι τὸ Καθῆκον, ὄχι ἡ Συνείδησις, ἀλλὰ τὸ Συμφέρον καὶ ἡ Συναλλαγή.

ΑΛΛΗΝ σημασίαν ἀπ' αὐτὴν δὲν ἔχουν αἱ ἐξελέγξεις τῶν ἐκλογῶν—ἂν θέλετε νὰ μιλοῦμε σοβαρὰ κι' ὄχι νὰ παίζουμε τὸ κλωτσοσκοῦφι.

Μὲ συμφέρει νᾶνε στὴν Βουλὴν ὁ δεῖνα Βουλευτής; — εἶνε ἔγκυρος ἡ ἐκλογή του. Δὲν μὲ συμφέρει;—Εἶναι ἄκυρος.

Ἡ πλειονοψηφία ἀποφαίνεται καὶ ὄχι ἡ Συνείδησις.

Κατὰ τὴν λογικὴν αὐτήν, τὴν ἐν χρήσει ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βουλῇ, ὁ Μαθουσάλας εἶνε ἀνήλικος, ἐνήλικος δὲ ὁ πρῶτος τυχὸν μπεμμὲς τοῦ Ζαππείου.

Μήπως σᾶς ἔτυχε νὰ ἴδῆτε σεῖς καμμίαν ἄλλην λογικήν, χρησιμοποιουμένην ἀπὸ τοὺς πατέρας τοῦ ἔθνους, γιὰ νὰ τὴν δείξετε καὶ σὲ μᾶς τοὺς θεοστραβους;

ΚΑΝΟΥΝ τὸ κέφι τους οἱ βουλευταί;— νὰ κάμῃ κι' ὁ λαὸς τὸ δικό του· Κοιτάζουν τὸ συμφέρον τους αὐτοί; — νὰ κοιτάξῃ κι' ὁ λαὸς τὸ δικό του! Παίζουν αὐτοί;— Νὰ παίξῃ κι' ἐκεῖνος!

Βγάζουν τὸν Ἄλφα ἢ τὸν Βῆτα, διὰ τοὺς λόγους ποῦ εἴδαμε παραπάνω, ἀπὸ τὴν Βουλήν; Νὰ τοὺς τὸν ξαναστείλουν πίσω.

Τὸν βγάζουν καὶ πάλιν;—Πάλιν τὸν ἴδιον κοὶ μὲ περισσοτέρους ψήφους μάλιστα.

ΜΙΑ, δυό, τρεῖς φορὲς νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα — μιά, δυό, τρεῖς φορὲς νὰ πεισθοῦν οἱ κ.κ. βουλευταὶ ὅτι ὁ λαὸς ἔπαυσε νὰ κοροϊδεύεται χονδροειδέστατα, ὅπως τώρα— καὶ θὰ ἰδῆτε ἀμέσως τὸ ἀγαθὸν ἀποτέλεσμα.

Ἢ θὰ λαμβάνῃ μέρος στὰς ἐξελέγξεις τῶν ἐκλογῶν καὶ ἡ κ. Συνείδησις, ἢ θὰ καταργηθῇ καθολοκληρίαν ἡ κωμωδία τῶν ἐξελέγξεων καὶ θὰ εἶναι ὅλοι τοῦ λαοῦ οἱ ἐκλεκτοί, κυριολεκτικῶς καὶ μεταφορικῶς, ἐκλεκτοὶ καὶ ἀνεξέλεγκτοι.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ

— Καὶ ἡ ἀπόφασίς σας, κ. Πρόεδρε;

— Νὰ κυρώσωμεν, φίλτατέ μοι κ. Βασιλάκι, ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρας ἐκλογὰς διὰ νὰ **παχύνωμεν** τὸ κόμμα μας!

— Τότε πάρτε με καὶ μένα μαζῆ σας! Ζυγίζω ὑπὲρ τὰς ἑκατὸ ὀκάδας!...

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΜΑΙΤΕΡΛΙΓΚ

II

Τριάντα χρόνια ἐγύρευα, ἀδερφοῦλες μου,
ποῦ τάχα εἶνε κρυμμένη ;
Τριάντα χρόνια ἐγύριζα, ἀδερφοῦλες μου
κι' ὅλο ἤμουν μακρυσμένη.

Τριάντα χρόνια ἐγύριζα, ἀδερφοῦλες μου,
κοπῆκαν τὰ ὑπατά μου,
Ἀλλοί! παντοῦ βρισκόταν, ἀδερφοῦλες μου,
μὰ πάντα ξέμακρά μου.

Ξεποδεθῆτε τώρα πεζά, ἀδερφοῦλες μου,
σιμώνει ἡ μαύρη ὥρα,
Τὸ βράδυ ξεψυχάει τώρα, ἀδερφοῦλες μου,
πονεῖ ἡ ψυχή μου τώρα.

Δεκάξη χρόνων φθάσατε, ἀδερφοῦλες μου,
μακρυὰ ἀπὸ 'δῶ μισέψτε,
Νά, τὸ ραβδί μου πάρτε το, ἀδερφοῦλες μου,
τώρα καὶ σεῖς γυρέψτε.

Αγιε-Θερος

ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟΝ
ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΤΙ ΕΓΡΑΨΑΜΕΝ ΚΑΙ ΤΙ ΑΠΕΚΑΛΥΦΘΗ

ΜΠΑΚΑΛΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Εἰς τὸ ὅον φύλλον τοῦ «Νουμᾶ» γράφοντες περὶ τοῦ μονοπωλίου τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἀπεκαλύψαμεν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς :

— «Ὑπόθεσε πῶς ἐγὼ συγγράφω ἕνα διδακτικὸ βιβλίο, ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἐποφθαλμιῶ καὶ μίαν ἀνωτέραν δημοσίαν θέσιν, τμηματάρχου τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων κλπ. Κατὰ τὸν Νόμον, συγγραφεὺς ἢ ἐκδότης διδακτικῶν βιβλίων, δὲν ἠμπορεῖ νὰ καταλάβῃ τοιαύτην θέσιν. Τί γίνεται ἐν τούτοις ; Συγγράφω τὸ βιβλίον, ἀλλὰ τὸ ὑποβάλλω εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑπὸ ψευδώνυμον. **Δηλαδὴ τὸ ὑποβάλλω ὡς ἔργον ἑνὸς συγγενοῦς ἢ ἑνὸς φίλου μου, ὁ ὁποῖος ἠμπορεῖ ἀξιόλογα νὰ μὴν εἶνε καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ καὶ ΜΠΑΚΑΛΗΣ ἀνώνυμ.** Τὸ βιβλίον μου ἐγκρίνεται. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἀρκεῖ. Πρέπει νὰ εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν. Ἐδῶ ἀρχίζει ἄλλη δουλειά».

Τὸ χθεσινὸν «Σκρίπ» ἐπεβεβαίωσε τοὺς λόγους μας. Ἀπεκάλυψεν ὅτι ὁ ἐν Τρικκάλοις ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημ. Σχολείων Σ. Τσιμέας ἀπέστειλλεν εἰς τοὺς διδασκάλους τῆς δικαιοδοσίας του τὴν ἑξῆς χαρακτηριστικωτάτην ταυτόσημον καὶ ἰδιόχειρον ἐγκύκλιον :

«Πρὸς τὸν γραμματοδιδάσκαλον Δουσίκου **κ. Παπαγεωργίου.**

Συνιστῶμεν ὑμῖν ὡς εὐμέθοδα τὰ διδακτικὰ βιβλία τοῦ Χ. Παπαμάρκου καὶ Θ. Ἀποστολοπούλου.

Ἐπιθυμοῦμεν ὅμως πολύ, ἵνα εἰσαχθῶσιν εἰς τὰ σχολεῖά σας ἡ γραμματικὴ Π. Πετρούλια καὶ ἡ γεωγραφία Π. Πετρούλια, ἅπερ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ εὕρωμεν εἰσηγμένα ἐν τῷ σχολείῳ σας κατὰ τὴν προσεχῆ ἐπιθεώρησιν.

Ἐν Τρικκάλοις τῇ 12 Αὐγούστου 1902

Ὁ Νομαρχιακὸς ἐπιθεωρητὴς
Σ. Τσιμέας»

Καὶ προσθέτει τὸ «Σκρίπ» :

«Οἱ καταγγέλλοντες τὰ ἀνωτέρω σκάνδαλα ἀνέφερον συνάμα εἰς τὸν κ. Κολυβᾶν ὅτι ὁ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ἀναφερόμενος ὡς συγγραφεὺς διδακτικῶν βιβλίων Π. Πετρούλιας εἶνε . . . **ΠΑΝΤΟΠΩΛΗΣ** εἰς τὸ χωρίον Ἐρημόταγρον τῶν Θηβῶν, ὅτι δὲ ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του καὶ ὡς μὴ γνωριζων γράμματα δὲν ἦτο εὔκολον νὰ γίνῃ . . . συγγραφεύς !

Συνεπέρανον δὲ ὡς ἐκ τούτου, ὅτι ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτὸ **ἐκρύπτετο ὁ ἀδελφὸς** τοῦ Π. Πετρούλια, **Ἠλίας Πετρούλιας ἀνώτερος ὑπάλληλος ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας,** ὅστις κατὰ τὸν νόμον δὲν δύναται νὰ εἶνε ὑπάλληλος ἅμα καὶ συγγραφεὺς διδακτικῶν βιβλίων».

Τὰ σχόλια ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω σκανδάλου ζητήσατέ τα εἰς τὸ προαναφερθὲν ἄρθρον μας.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΛΑΤΕΙΩΝ
ΔΙΑΤΙ ΑΝΘΙΣΤΑΤΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ
ΟΧΙ Ο ΝΟΜΟΣ ΑΛΛΑ ΤΑ ΚΟΥΚΙΑ
ΠΟΣΑ ΘΑ ΕΚΕΡΔΙΖΕ ΚΑΙ ΠΟΣΑ ΧΑΝΕΙ
ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΝ

—Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Τὸ ζήτημα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν πλατειῶν ἀπησχόλησε τὸ Δημ. Συμβούλιον καὶ πάλιν, μίαν κατὰ τὰς τελευταίας συνεδριάσεις του. Δὲν εἶνε ὅμως νέον καθολοκληρίαν τὸ ζήτημα αὐτό. Κάθε λίγο καὶ λιγάκι ἔρχεται εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ πάντοτε ἀπορρίπτεται παντηγυρικῶς, διότι οἱ περὶ τὸν κ. Δημαρχον ἐπιμένουν ὅτι διὰ νὰ ἐνοικιασθοῦν παρὰ τοῦ Δήμου αἱ πλατεῖαι πρέπει προηγουμένως νὰ ψηφισθῇ εἰδικὸς νόμος ἀπὸ τὴν Βουλήν.

Κατὰ τὸν Δημ. Σύμβουλον κ. Πούμπουραν, ὁ ὁποῖος εἶνε καὶ ὁ εἰσηγητὴς τοῦ ζητήματος καὶ ὁ φανατικὸς ὑποστηρικτής του, τοιοῦτος νόμος δὲν ἀπαιτεῖται. Ἀπαιτεῖται μόνον καλὴ θέλησις, καὶ ἡ καλὴ θέλησις, φαίνεται, λείπει καὶ θὰ ἐξακολουθῇ νὰ λείπῃ διὰ λόγους τοὺς ὁποίους μόνον ὁ κ. Δήμαρχος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν εἶνε εἰς θέσιν νὰ γνωρίζουν.

Ὅταν πρὸ τριῶν ἐτῶν εἰσήχθη τὸ πρῶτον εἰς τὸ Δημ. Συμβούλιον τὸ ζήτημα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν πλατειῶν, ὁ κ. Δήμαρχος τὸ ἀπέκρουσεν ὑποστηρίξας ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ παρουσιασθοῦν ἐνοικιασταί.

Καὶ ὅμως ἐνοικιασταὶ παρουσιάσθησαν ἀμέσως, μόλις ἐδημοσιεύθη τότε εἰς τὰς ἐφημερίδας ἡ εἴδησις.

—ΤΙ ΕΠΡΟΤΕΙΝΑΝ ΚΑΙ ΤΙ ΕΠΡΟΣΦΕΡΑΝ

Μετὰ ἓξ ἀκριβῶς μῆνας ὁ κ. Πούμπουρας παρουσίασεν εἰς τὸ Δημ. Συμβούλιον μίαν αἴτησιν ἐπὶ χαρτοσήμου ὑπογεγραμμένην ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν τοῦ Ἀναψυκτηρίου τοῦ Ζαππείου κ. Βασ. Ρῆγον καὶ ἀπὸ τὸν τότε ἐνοικοιαστὴν τοῦ Παγκείου καφενείου.

ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑ

Ο ΑΡΡΑΒΩΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

πιστεύεις εἰς αἰσθήματα αἰώνια, εἰς ἥρωας μυθιστορημάτων !...

Ἀλλοίμονον ἀγαπητή μου!.. δὲν εἶνε ὅμως τὰ πράγματα ὅπως φαντάζεσαι, ἄκουσε ἐμέ, ἡ ὁποία εἶμαι μεγαλητέρα σου, σύζυγος, καὶ ἤδη μήτηρ.

Μὴ παραφέρεσαι ἀπὸ ἰδανικά, διότι καταπίπτουν ταχύτατα, καὶ τότε ἡ πραγματικότης εἶνε πολὺ σκληρά !

Ἐὰν ἐγνώριζες ἐκ τοῦ πλησίον τὸν ἥρωά σου, θὰ ἔβλεπες ἴσως, ὅτι δὲν εἶνε ἢ κανεὶς κοινὸς θνητός, ἀπογυμνωμένος ὅλων τῶν φωτοστεφάνων μὲ τὰ ὁποῖα τὸν ἐκόσμησες.

Μόλις τὸν εἶδες καὶ τοῦ ἔδωσες ὅλην τὴν καρδίαν σου, ὅλην τὴν ἀγάπην καὶ ὅλην τὴν περιπάθειαν ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὴν ψυχήν σου. Ὅπως μοῦ γράφεις ἤρκεσαν διὰ τοῦτο ὀλίγαι λέξεις εἰς γλῶσσαν ξένην, μία ἐμφάνισις ἐν ἐπισήμῳ στολῇ, καὶ ὀλίγαι ὧραι ἀναμονῆς ὑπὸ τὸν ἐξώστην σου.

Πολὺ ὀλίγον πράγμα . . . σὲ βεβαιῶ!...

Ἄκουσε ἐμὲ ἥτις γνωρίζω πολὺ καλὰ αὐτοὺς τοὺς κυρίους ναυτικούς, ἕνεκα τῆς τακτικῆς σχεδὸν διαμονῆς μου εἰς τὸ Τουλὼν κατὰ τὸ θέρος.

Πολὺ σπανίως εὑρίσκει τις μεταξὺ αὐτῶν αἰσθήματα σοβαρὰ καὶ διαρκῆ, ὅλοι εἶνε ἐπιπόλαιοι, ἀψίκοροι....καὶ ἀρκεῖ ἓν ταξείδιον διὰ νὰ λησμονήσουν τοὺς μεγαλητέρους ὅρκους των.

Δι' ὅλους ἡ ἀληθεστέρα ἐρωμένη εἶνε ἡ θάλασσα, αὐτὴν δὲν τὴν λησμονοῦν ποτέ.

Ἴσως αὐτὴ νὰ ἔχῃ κανὲν θέλγητρον τὸ ὁποῖον νὰ τοὺς παρασύρῃ τόσον ἀκατασχέτως, καὶ νὰ τοὺς ποτίζῃ τὸ ὕδωρ τῆς λήθης τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σου.

Εἶνε τέλος εἶδος θαλασσίων πτηνῶν, αἰωνίως περιπλανωμένων ἀπὸ ἀκτῆς εἰς ἀκτήν, ἀπὸ θαλάσσης εἰς θάλασσαν, τὰ ὁποῖα εὑρίσκουσι τὴν εὐτυχίαν σήμερον ἐδῶ αὔριον ἐκεῖ. λησμονοῦντες τὴν χθές, ἵν' ἀπολαύσωσι τὴν σήμερον.

Θὰ σοῦ προείπω ἐγὼ τὸ εἰδύλλιόν σου κατὰ γράμμα, καὶ μή με νομίσῃς μάντιδα κακῶν.....

Ἔκαμες βεβαίως ἐντύπωσιν εἰς τὸν κύριον αὐτόν, τοῦτο δὲν τὸ ἀρνοῦμαι, ἄλλως δὲν ἦτο δυνατὸν καὶ νὰ εὑρεθῇ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον νὰ μὴ ἀρέσῃ ἡ Μυοσωτίς μου.

Διὰ μερικὰς ἡμέρας ἐπλήρωσας τὴν ζωήν του, μόλις εὕρισκε καιρὸν ἔτρεχε νὰ καθήσῃ ὑπὸ τὸν ἐξώστην σου, συνεκινεῖτο ὅταν σ' ἔβλεπε,...καὶ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως, τεθλιμμένος καὶ μελαγχολικὸς ἐξ ἑνὸς ἀκόμη εἰδυλλίου τὸ ὁποῖον ἀπέθνησκεν εἰς τὸν ναυτικόν του βίον, σοῦ ἔγραψε τὰς ὡραίας, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι—αὐτὰς γραμμάς.

Εἶσαι βεβαία ὅμως, ὅτι ἐδαπάνησε καὶ αὐτὸς τόσας σκέψεις καὶ τόσα αἰσθήματα ὅσα σύ ;...

Εἶσαι βεβαία ὅτι ἤδη δὲν εἶσαι δι' αὐτὸν μακρυνὴ ἀνάμνησις, ἡ ὁποία αὔριον θὰ σβεσθῇ εἰς τὰς διασκεδάσεις τῆς πρώτης προσορμίσεώς των ;

Ἐγὼ εἶμαι πεπεισμένη, καὶ θὰ ἴδῃς τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων μου· ἐπίσης δὲ εἶμαι πεπεισμένη ὅτι ἐντὸς ὀλίγου καὶ σὺ θὰ λησμονήσῃς τὸν παροδικὸν πυρετὸν τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, θὰ θεωρήσῃς τὰ συμβάντα ὡς κοινὴν σύμπτωσιν, καὶ τότε θὰ σοῦ εὕρωμεν ἕνα καλὸν σύζυγον ἐκ τῆς ὡραίας μας Γαλλίας, ὅστις θὰ σὲ καταστήσῃ ὅσον ἔνεστι ἐπὶ τῆς γῆς εὐτυχῆ!...

Λοιπὸν θέλεις τὰς τελευταίας συμβουλὰς τῆς Αἰμυλίας σου ; Ἄφησε τὰ ὄνειρα τῶν σχολιακῶν θρανίων, τοῦ καιροῦ ὅτε εἴμεθα ἀκόμη εἰς τὰς Οὐρσολίνας καὶ ἐπλάττομεν κόσμους ἰδικούς μας. Τὰ

Οἱ δύο αὐτοὶ κύριοι προσεφέροντο νὰ ἐνοικιάσουν τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος, ἀναλαμβάνοντες τὰς ἑξῆς ὑποχρεώσεις :

Νὰ ἀναγείρουν δύο περίπτερα, τὸ ἓν ἀπέναντι τοῦ Σπλέντιτ καὶ τὸ ἄλλο ἀπέναντι τοῦ Ζαχαράτου, ἀξίας 30 χιλ. δραχμῶν.

Νὰ ἀναλάβουν τὴν συντήρησιν τοῦ κήπου τῶν Μουσῶν δι' ἰδίων ἐξόδων.

Ν' ἀναλάβουν τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν πλατείας καὶ κήπου.

Καὶ νὰ πληρώνουν ἐνοίκιον 15 χιλιάδ. δραχ. τὸν χρόνον.

—Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Οἱ Δημ. Σύμβουλοι δὲν ἤκουσαν δυσαρέστως τὰς προτάσεις αὐτάς. Ἐσκέφθησαν καὶ πολὺ δικαίως, ὅτι ἔπρεπε ἡ ἐνοικίασις τῶν πλατειῶν νὰ γίνῃ διὰ δημοπρασίας, διότι καθόλου παράδοξον νὰ παρουσιάζοντο κατ' αὐτὴν ἄλλοι ἐνοικιασταί, προσφέροντες περισσότερα, ἀφοῦ τῶν πρώτων ἡ προσφορὰ δὲν ἦτο ἀξία καταφρονήσεως.

Ἀπεφάσισε λοιπὸν τὸ Δημ. Συμβούλιον ὁμοψήφως καὶ συνέστησε εἰς τὸν κ. Δήμαρχον νὰ προκηρύξῃ δημοπρασίαν.

Καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Δημ. Συμβουλίου ἐρρίφθη πανηγυρικῶς εἰς τὸ χρονοντούλαπο καὶ ἐπὶ ἓν ὁλόκληρον ἔτος δὲν ἔγεινε λόγος περὶ αὐτῆς.

Ὅταν κάποτε, χάριν περιεργείας, ἠρώτησεν ὁ κ. Πούμπουρας, διατὶ δὲν ἐνεργήθη τίποτε ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου, ἔλαβε τὴν σοβαρωτάτην ἀπάντησιν, ὅτι πρέπει προηγουμένως νὰ ψηφισθοῦν ἀπὸ τὴν Βουλὴν τὰ Δημοτικὰ νομοσχέδια !

Ὁ κ. Πούμπουρας ἀνταπήντησε τότε :

— Διὰ νὰ ψηφισθοῦν τὰ Δημοτικὰ νομοσχέδια πρέπει νὰ τὰ στείλωμεν στὴν Γαλλικὴν ἢ στὴν Ἀγγλικὴν Βουλήν. Ἡ Ἑλληνικὴ Βουλή, δὲν ἀδειάζει νὰσχοληθῇ μὲ τέτοια ζητήματα, ἀφοῦ ἔχει τὰ οἰκογενειακά της, τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τἄλλα νομοσχέδια, καὶ δὲν τῆς περισσεύει καιρὸς καὶ γιὰ ξένες δουλειές !

—ΠΕΡΙΤΤΟΣ Ο ΝΟΜΟΣ

Καὶ ἐρωτήσαμεν τὸν κ. Πούμπουραν :

— Εἶνε ἀνάγκη ἀπαραίτητος νόμου γιὰ νὰ ἐνοικιασθοῦν αἱ πλατεῖαι ;

— Τὸ λέγουν, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ παρελκύσουν τὸ ζήτημα. Τὰς πλατείας τὰς κατέχομεν ἡμεῖς σήμερον, δηλ. ὁ δῆμος. Τὰς ἐνοικιάζομεν λοιπόν. Ἂν ὑπάρχῃ ἀνάγκη νόμου, ἂς φροντίσουν γι' αὐτὸν ἐκεῖνοι ποῦ ἐκμεταλλεύονται τὰς πλατείας γιὰ νὰ ἐνοικιάζουν ἀκριβὰ ἀκριβὰ τὰ μαγαζιά τους· Ἔπειτα δὲν σᾶς φαίνεται καὶ ὀλίγον ἀστεῖον αὐτό; Ὁ Δῆμος ἐνοικιάζει τὸ πρὸς τὸ Σπλέντιτ περίπτερον, **χωρὶς νόμον.** Ἔχει λοιπὸν ἀνάγκην νόμου, μόνον γιὰ νὰ ἐνοικιάσῃ καὶ τὸ πρὸς τὸ καφενεῖον Ζαχάρατου μέρος ἢ τὸ πρὸς τὸ Ζαχαροπλαστεῖον Ζαβορίτου ;

Καὶ ὁ κ. Δημ. Σύμβουλος ἐξακολούθησε :

— Ἀνέφερα τὸ πρὸς τὸ Σπλέντιτ περίπτερον. Θέλετε νὰ μάθεσε τί ἔγεινε καὶ μ' αὐτό ; Εἶχεν ἐνοικιασθῆ πρὸς 380 δρ. τὸν μῆνα. Φέτος ποῦ ἔληγεν ἡ ἐνοικίασις, προκηρύσσεται δημοπρασία καὶ ἐνοικιάζεται πρὸς 400 δρ. τὸν μῆνα, ἀλλὰ γιὰ πέντε χρόνια. Γιατὶ ἡ σπουδὴ αὐτὴ τοῦ Δήμου νὰ δεθῇ γιὰ τόσον πολὺν καιρόν ; Ἐφοβήθηκαν μήπως ὕστερ' ἀπὸ ἕνα δύο χρόνια δὲν βροῦν νὰ τὸ ἐνοικιάσουν κ' ἑκατὸ δραχμὲς περισσότερον ;

— ΠΟΣΑ ΧΑΝΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ

Ἂν οἱ ἄρχοντές μας δὲν ἐφρόντιζαν μόνον πῶς ναὐξήσουν τὰ κεφάλαια τῶν ψήφων των, δὲν θἄφιναν μαζῆ μὲ τόσα ἄλλα, ἀνεκμετάλλευτον καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν πλατειῶν.

Ὄχι μόνον τὰ ἔσοδα τοῦ δήμου θὰ ηὔξανον ἐπαισθητῶς ἀλλὰ καὶ κέντρα ἀναψυχῆς θὰ ἐδημιουργοῦντο.

Αἱ πλατεῖαι Συντάγματος, Ὁμονοίας, Κάνιγκος, Ἐλευθερίας κλπ. εἶνε ὅλαι πηγαὶ χρυσοφόροι διὰ τὸν Δῆμον.

— Δὲν θέλω νὰ σᾶς 'πῶ τί γίνεται εἰς τὰς μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης, κατέληξεν ὁ κ. Πούμπουρας. Σᾶς λέγω μόνον τί γίνεται εἰς τας μικρὰς καὶ σᾶς ἀναφέρω τὰς μικρὰς Ἱσπανικὰς πόλεις, τὰς ὁποίας ἐπεσκέφθην τὸ περασμένο καλοκαῖρι. Λοιπὸν καὶ στὴν Σαραγῶσα καὶ στὴν Ἀνδαλουσίαν καὶ παντοῦ, οὔτε πλατεῖαι, οὔτε πεζοδρόμιον δὲν ὑπάρχει τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἐκμεταλλεύεται ἡ Δημοτικὴ Ἀρχή. Ἐμεῖς ὅμως ἐδῶ φωνάζομε πῶς ἐξωραΐζομε ὁλοένα τὴν πρωτεύουσαν, ἡ ὁποία ἐν τούτοις δὲν παύει νὰ εἶνε ἕνα Εὐρωπαϊκὸν χωριό, καὶ χωριὸ μάλιστα ὄχι ἀπὸ τὰ καλλίτερα.

Ο ΔΗΜΟΤΗΣ

Ο ΑΡΑΜΗΣ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ

(Ἐντυπώσεις ἀκροατοῦ);

Μόλις ἔβγαλε τὴν πρώτην νότα, μόλις τὴν πρώτη λέξι ἐξεστόμισε, ἕνα ρῖγος διέτρεξε τὴν ψυχή μου καὶ τὰ μάτια μου ἐδούρκωσαν· Στὴν σκηνὴν ἐπάνω ἡ Ἐθνικὴ Ψυχὴ παρουσιάσθηκε καὶ 'μίλησε κ' ἐγοήτευσε.

Παρουσιάσθηκε ἡ πατρίδα ἡ ζωντανή, παρουσιάσθηκε ἡ ποίησίς του ἡ ζωντανή, παρουσιάσθηκε το ζωντανόν της τραγοῦδι.

Παρουσιάσθηκε ἀκόμη ἡ Εἰλικρίνεια καὶ ἡ Ἀλήθεια.

Αὐτὴ ἦτο ἡ πρώτη ἐντύπωσις. Ὅσο προχωροῦσε τὸ τραγοῦδι, τὰ μάτια ἐστέγνωναν, ἡ ψυχὴ ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ φτερουγίζῃ.

Ἐξακολουθοῦσε νὰ πετάῃ ἡ ψυχὴ στὸ μέλλον καὶ νὰ βλέπῃ καθαρώτατα τὴν λευκὴν ἡμέραν—τὸ Πάσχα τῆς ψυλῆς μας—ὅπου θὰ λυθοῦν τὰ δεσμὰ τῆς Ψευτιᾶς, ποῦ μᾶς ἔχουν σήμερα σφιχτοδεμένους καὶ θὰ λάμψῃ ἡ Ἀλήθεια, μαζῆ μὲ τὴν γλῶσσα καὶ μὲ τὴν ποίησιν καὶ μὲ τὰ τραγούδια, ὅλα πέρα πέρα ἀληθινὰ κ' Ἑλληνικά.

Ἀπόστολος μιᾶς τέτοιας ἰδέας μεγάλης, Ἐθνικῆς, πρωταπόστολος, εἶνε καὶ ὁ Ἄραμης.

Καὶ γι' αὐτὸ στὸ πρόσωπό του δὲν ἐχειροκρότησα τόσο τὸν ἀφεγάδιαστον ἐκτελεστήν, ὅσο τὸν ἀπόστολο τῆς Ἰδέας.

Ἕνα πετράδι, ἕνα πολύτιμο πετράδι, βάζει κ' αὐτὸς στὸ γιγάντιον οἰκοδόμημα.

Εὐλογημένο νἆνε τὸ χέρι του !

ΑΚΡΟΑΤΗΣ.

ΣΤΗΝ ΣΤΟΑ ΛΙΖΙΕΡΗ

ἕνα μόνον καλλιτεχνικὸν ἐργοστάσιον γυναικείων καπέλλων καὶ μία μόνον πλουσιωτάτη ἀποθήκη πτερῶν ὑπάρχει—τὸ κατάστημα του κ.

Π. ΧΡΗΣΤΟΥΛΙΑ

Ψιλικὰ

νεωτερισμοί, χίλια δυὸ πράγματα.

Γ. ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἔμπορος

9 – Ὁδὸς Εὐαγγελιστρίας—9

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φύλλα περασμένα τοῦ «Νουμᾶ» πωλοῦνται εἰς τὸ Κεντρικὸν Πρακτορεῖον τῶν Ἐφημερίδων καὶ εἰς τὰ κιόσκια τῶν πλατειῶν Συντάγματος Ὁμονοίας, Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ Βουλῆς.

μυθιστορηματικὰ εἰδύλλια καὶ οἱ ἥρωές των, εὑρίσκονται μόνον εἰς τὰ μυθιστορήματα—καὶ ἡ ζωή—ἀλλοίμονον ! — εἶνε πολὺ πρακτικὴ καὶ πεζή.

Ἐλπίζω εἰς προσεχῆ ἐπιστολήν σου νὰ σὲ εὕρω πλέον γαλήνιον, ἢ καὶ ἐντελῶς θεραπευμένην.

Θὰ γελᾶς ἴσως καὶ σὺ βεβαίως μὲ τὸ τετράδιον τὸ ὁποῖον μοῦ ἔστειλες ἐν εἴδει ἐπιστολῆς.

Οὕτως ἢ ἄλλως ὅμως κράτει με ἐνήμερον τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς ἐὰν ἔχῃ συνέχειαν, θὰ εἶμαι πολὺ εὐτυχής ἐὰν δυνηθῶ διὰ τῶν συμβουλῶν μου νὰ σοῦ φανῶ ὠφέλιμος, ἢ καὶ νὰ σὲ ἀποτρέψω σφαλμάτων ἢ κακῶν διαβημάτων.

Ἡ ὑγιεία τῆς μαμᾶς εἶναι καλλιτέρα εἰς τὸ θερμὸν κλῖμα τῆς Ἀλγερίας ; δὲν μοῦ γράφεις τίποτε.

Σὲ ἀπερρόφησε βλέπεις ὁ ἥρως σου.

Καὶ ὁ θεῖος;...οὔτε δι' αὐτὸν μοῦ δίδεις καμμίαν εἴδησιν. Πῶς πηγαίνει ἡ ἀρχαιολογία ;

Ἀκριβῶς προχθὲς ἠγόρασα ἓν ἀρχαῖον μικρὸν ἀγαλματάκι ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐυρίσκουν εἰς τοὺς τάφους τῆς Ἑλλάδος σου, καὶ τὰ ὀνομάζουν Τιναγραίας.

Εἰς πρώτην εὐκαιρίαν θὰ τοῦ τὸ ἀποστείλω, καὶ ἐλπίζω νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ πολύ.

Ὁ Παῦλος στέλλει εἰς ὅλους τοὺς ἀσπασμούς του ἐγὼ δὲ σὲ καταφιλῶ ἀναμένουσα τάχιστα ἐπιστολήν σου.

Ἡ ἐξαδέλφη σου.

ΥΣΓ. Πολὺ θὰ ἐπεθύμουν νὰ τὸν ἔβλεπα ἐν τούτοις τὸν μυθιστορηματικὸν αὐτόν, ἱππότην ὅστις μόνον μὲ τὴν ὠχρότητα τοῦ προσώπου του καὶ μὲ τὸ βλέμμα κατακτᾷ καρδίας...

ΚΕΦ. Δ'.

«Εἶπον εἰς τὴν ψυχήν μου:
«γλυκὺ ὄνειρον μόνον ἦτο!...»

Ἐν Ἀλγερίῳ

Ἀλλοίμονον ! μοῦ φαίνεται ὅτι ἔχεις δίκαιον καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐπιπλήξω τὸν ἑαυτόν μου ὅτι ἀφήνομαι νὰ παρασύρωμαι τόσον εὐκόλως καὶ νὰ πλάττω ὄνειρα.

Ἰδοὺ δέκα πέντε ἡμέραι ὅπου παρῆλθον ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων ἐκείνων, καὶ ὅλα περὶ ἐμὲ ἐπανῆλθον εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν χωρὶς τίποτε νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν ὡραῖον ἐκεῖνον καιρόν!....

Ἔχεις δίκαιον...διὰ τὴν καρδίαν τῶν ναυτικῶν, αἱ ἐντυπώσεις διαδέχονται τόσον ταχέως ἡ μία τὴν ἄλλην, ὥστε καμμία δὲν θὰ εὑρίσκῃ καιρὸν νὰ ριζωθῇ.

Ἤδη καὶ Ἀλγέριον, καὶ ὁδὸς Μονπανσιὲ, καὶ ὅασις Μαρία καὶ ἐγὼ, δὲν θὰ εἶνε ἢ μακρυνὴ ἀνάμνησις ὁλονὲν λησμονουμένη καὶ σβεννυμένη!....

Ἦτο τόσον γλυκὺ ἐν τούτοις τὸ ὄνειρον, Αἰμυλίαμου!

Ναί! ἔχεις δίκαιον, πρέπει νὰ εἶνε ἐπιπόλαιοι... οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ...κατὰ βάθος καταλήγουσι νὰ μὴ ἀγαπῶσι τίποτε ἐκτὸς τοῦ ἑαυτοῦ των, καὶ ἡ μεγάλη των ἐρωμένη εἶναι ἡ θάλασσα.

Ἀλλ' ἄρά γε εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς περιπλανήσεις, εἰς ὅλα τὰ διαρκῆ ταξείδιά των, δὲν αἰσθάνονται τὸν ἑαυτόν των φοβερὰ ξένον, δὲν πιέζει εἰς τὴν καρδίαν των αὐτὴ ἡ ἀπομόνωσις καὶ ἡ ἐρημία ἥτις παντοῦ τοὺς παρακολουθεῖ;....

Ἄφιλοι, ἄγνωστοι, μόνοι, πλανώμενοι διαρκῶς εἰς τὸν κόσμον, ὑποθέτεις ὅτι θὰ εἶναι εὐχαριστημένοι μὲ τὰς εὐκόλους διασκεδάσεις τῶν προσορμίσεων;... θὰ εὑρίσκουν τὴν γαλήνην τῆς πατρικῆς στέγης, τὴν ἀγάπην ἀφοσιωμένης συζύγου, τὴν στοργὴν γονέων καὶ ἀδελφῶν;...

Ἴσως δὲν εἶναι τόσον εὐτυχεῖς ὅσον τοὺς νομίζομεν, καὶ ὀλίγη ἀληθὴς συμπάθεια θὰ τοὺς κάμνῃ ἴσως περισσότερον καλὸν ἢ ὅλαι αἱ διασκεδάσεις τοῦ κόσμου.

Καὶ ἔπειτα αὐτὸς ἐφαίνετο τόσον σοβαρός, τόσον ὀλίγον συνειθισμένος νὰ εἶναι εὐτυχής !

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΙΣ "ΕΚΑΤΟ ΦΩΝΕΣ ΤΗΣ ΛΥΡΑΣ,,

Πέρασα τὴ λειβαδωτὴ στρατοῦλα τὴν κρυφή,
Τὴ λαγκαδιὰ καὶ τάνηφόρι, κ' ἦρθα στὴν κορφή.
Σοφὲ, τὴ χώρα ἠθρες ἐδῶ μὲ τὰ κυκλώπεια τείχη·
Ὅμως γι' αὐτὴ δὲν κελαϊδοῦν οἱ ἐρωτικοί μου στίχοι.
Ἡ Φήμη, ὅλο ἀνοιχτόστομη, μ' ἀνέβασε ὡς ἐδῶ,
Ἡ Κυρὰ Ρήνη ζοῦσε ἐδῶ, τῆς ὠμορφάδας τὸ ἄστρο,
Κ' ἦρθα μιὰ στάλα ἀπὸ τὸ φέγγος της νὰ πιῶ,
Ποῦ στοίχιωσε καὶ γήτεψε τὸ χαλασμένο κάστρο.

* *
*

Καὶ ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ κοιμητήρι
Ποῦ πάντα πρασινίζει καὶ φεγγοβολάει,
Καὶ ποῦ κανένα δὲν τὸ καίει λιοπύρι,
Καὶ ποῦ καμμιὰ νεροσυρμὴ δὲν τὸ χαλάει ;
Καὶ ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ κοιμητήρι,
Καὶ ποιοὶ εἶν' αὐτοὶ οἱ γονατιστοὶ προσκυνητάδες αἰῶνες,
Καὶ ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ κοιμητήρι,
Ποῦ εἶν' οἱ νεκροί του Ἀπόλλωνες καὶ οἱ τάφοι Παρθενῶνες;

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἡ αὐτοδιοίκησις τῶν χωρίων, ἡ χειραφέτησις τῶν κοινοτήτων ἀπὸ τῶν Δήμων, ἡ αὐτάρκης καὶ αὐτοψυὴς διαχείρισις τῶν κοινοτικῶν περιουσιῶν καὶ συμφερόντων, ἥτις τόσων ἀγαθῶν πρόξενος ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει ἐν τῷ ἀρίστῳ τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης ὑπὸ ἔποψιν πολιτειακῆς εὐημερίας, τῇ Ἀγγλίᾳ, ἡ αὐτοδιοίκησις ἡ κατὰ τοὺς πικροὺς χρόνους τῆς δουλείας διατηρήσασα λάθρα καὶ καθ' ἕξιν τὰ δικαιώματα τῶν σκλόβων ἀπέναντι τῶν δορυκτητόρων, ἀνεύλάστησεν ἐν Λακεδαίμονι.

Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐχαιρέτισαν οἱ φιλοπρόοδοι καὶ φιλοπάτριδες συμπατριῶται τὴν ἐν Βαμβακοῦ τοῦ Δήμου Οἰνοῦντος ἵδρυσιν τῆς πρώτης κοινοτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐπαρχίας μας. Κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1898 δεκαεννέα πρόκριτοι τοῦ χωρίου τούτου συνελθόντες ἐκήρυξαν τὴν χειραφέτησιν τῆς Βαμβακοῦς, καταθέσαντες τὸν θεμέλιον λίθον τῆς αὐθυπαρξίας καὶ αὐτοσυντηρήσεώς της.

Ἔκτοτε παρῆλθε τετραετία. Ἡ Κοινοτικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Βαμβακοῦς, ἡ «**Ἕνωσις τῶν πληρεξουσίων τῆς κοινότητος Βαμβακοῦς**», ὡς τιτλοφορεῖται, ἀρυσθεῖσα κῦρος καὶ αὐθεντίαν καὶ ἰσχὺν ἐκ τῆς πατριωτικῆς αὐτῆς δράσεως, συλλέξασα δὲ ὑπὲρ τὰς 35,000 δραχ. καὶ διαχειρισθεῖσα ταύτας ἐπ' ἀγαθῷ καὶ ἐπὶ προόδῳ τοῦ χωρίου, κατέστη πρότυπον κοινοτικῆς ἐπιτροπῆς· Ἐμερίμνησεν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ναοῦ, ὑπὲρ εὐτρεπισμοῦ ὁδῶν, ὑπὲρ ὑδρεύσεως τοῦ χωρίου, ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως νέων Βαμβακιτῶν, ὑπὲρ ἐγκεντρισμοῦ ἀγρίων ὀπωροφόρων δένδρων, ὑπὲρ ἀναδασώσεως τῶν βουνῶν, ὑπὲρ τῆς εὐημερίας ἐν γένει τῆς κοινότητος.

Καὶ εἶνε παρήγορον, ὅτι εἰς τὴν παρατηρουμένην γενικὴν πολιτειακὴν καχεξίαν καὶ σύγχυσιν, ἀνθοῦν καὶ εὐδοκιμοῦν τῶν κατ' ἰδίαν ὁμάδων αἱ διοικήσεις, ἀποδίδουσαι καρποὺς ἀληθινῆς εὐδαιμονίας εἰς τὴν κοινωνίαν. Σύλλογοι, Ἑταιρίαι, Κοινότητες, ἀποδεικνύουν καθ' ἡμέραν, ὅτι δὲν πταίουν οἱ πολῖται διὰ τὴν σημερινὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἡ πολιτεία, αὐτὴ ἡ ἰδία.

* *
*

Ἡ Βαμβακοῦ αὐτοδιοικεῖται δι' ἀντιπροσωπευτικοῦ συστήματος ἐξ 20 πληρεξουσίων ἀντιπροσώπων, οἵτινες συσκέπτονται καὶ ἀποφασίζουσι περὶ τῶν κοινωφελῶν ζητημάτων Βαμβακοῦς, ἃς ἀποφάσεις ἐκτελεῖ πενταμελὴς ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπή.

Ὁ σκοπὸς τοῦ συστήματος τούτου τῆς αὐτοδιοικήσεως διαγράφεται εἰς τὸ 2ον ἄρθρον τοῦ καταστατικοῦ, ἔχον οὕτω :

«Ὁ σκοπὸς τοῦ σωματείου τούτου εἶνε ἡ ἐνίσχυσις τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας· ἡ ἐπίβλεψις τῆς κτηματικῆς περιουσίας καὶ τῶν δασικῶν περιφερειῶν ἡ διοχέτευσις ὑδάτων ἐντὸς τοῦ χωρίου· ἡ διευθέτησις τῶν ὁδῶν τούτου· ἡ ἀνέγερσις ἱεροῦ ναοῦ· ἡ ἐπέμβασις πρὸς συμβιβαστικὴν λύσιν τῶν ἐκάστοτε ἀναφυομένων μεταξὺ τῶν κατοίκων διαφορῶν· ἡ συνδρομὴ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης εἰς τὴν δημοσίαν ἐξουσίαν πρὸς πρόληψιν καὶ τιμωρίαν τῶν ἀδικημάτων καὶ περιφρούρησιν τῆς τιμῆς, ζωῆς καὶ περιουσίας τῶν πολιτῶν, καὶ ἐν γένει ἡ ὑπὲρ τῶν κοινωφελῶν ἔργων Βαμβακοῦς μέριμνα τῇ προαιρετικῇ ἀρωγῇ τῶν ἐνταῦθα καὶ ἀπανταχοῦ εὑρισκομένων συμπολιτῶν ὡς καὶ παντὸς ἄλλου ἔχοντος τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν, καὶ τῇ συνδρομῇ τῶν διαφόρων ἀρχῶν τοῦ Κράτους διὰ τὴν εὐημερίαν καὶ πρόοδον τῆς κοινότητος Βαμβακοῦς».

Τοιαύτη ἡ ἐπιτροπὴ τῆς κοινότητος Βαμβακοῦς καὶ ἡ δρᾶσις αὐτῆς ἡ κοινωφελής, ἣν ἀνωμολόγησε καὶ ὁ ἄξιος ἄλλοτε νομάρχης Λακεδαίμονος κ. Ἱερομνήμων δι' ἐγγράφου του πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον καὶ δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς δημάρχους τῆς ἐπαρχίας μας, δι' ἧς προέτρεπεν εἰς μίμησιν καὶ ἵδρυσιν κοινοτικῶν ἐπιτροπῶν κατὰ τὸ ὑπόδειγμα αὐτῆς.

* *
*

Δευτέρα ἐπιτροπὴ κοινοτικὴ συνέστη πρὸ μηνῶν τινων, ἡ τῶν χωρίων Βασσαρᾶ Βερροίων. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἱδρύθη κατὰ τὸ πρότυπον τῆς Βαμβακοῦς ὡς ἑξῆς :

Οἱ ἐν Βοστώνῃ τῆς Ἀμερικῆς Βασσαραῖοι καταρτίσαντες πρό τινος σύλλογον ἐκεῖσε, συνέλεξαν δρ. 5,000 περίπου ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ χωρίου των καὶ ἰδίᾳ ὑπὲρ ὑδρεύσεως αὐτοῦ. Τὴν κατάθεσιν τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν οἱ ἀπόδημοι Βασσαραῖοι ἔσπευσαν νὰ γνωρίσουν εἰς τὸ χωρίον των καὶ προέτρεπον τοὺς ἐνταῦθα διαμένοντας ὅπως συνέλθωσι καὶ οὗτοι καὶ συστήσωσι σύλλογον ὅπως καταστῇ δυνατὴ ἡ συντέλεσις ἔργου, οἷον τὸ τῆς ὑδρεύσεως τοῦ Βασσαρᾶ. Τὸ παράδειγμα τούτων ἐμιμήθησαν καὶ οἱ ἐν Σικάγῳ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διαμένοντες Βασσαραῖοι, οἵτινες εἰς μίαν καὶ μόνην γενικὴν συνέλευσιν συνέλεξαν περὶ τὰς 7,000 περίπου δραχ., τὰς ὁποίας ἀπέστειλαν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἵνα δαπανηθῶσι καὶ αὗται διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ὕδατος εἰς Βασσαρᾶν.

Ἅμα τῷ ἀκούσματι ὅτι ἀπεστάλησαν δώδεκα χιλιάδες περίπου δραχμαὶ διατεθειμέναι διὰ τὴν ὕδρευσιν τοῦ Βασσαρᾶ, συνῆλθον ἅπαντες σχεδὸν οἱ κάτοικοι Βασσαρᾶ καὶ συνέταξαν πληρεξούσιον συμβόλαιον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνέθεσαν τὴν διοίκησιν τῶν γενικῶν τῶν χωρίων Βασσαρᾶ-Βερροίων συμφερόντων εἰς τριάκοντα πέντε πρόσωπα, τὰ ὁποῖα πάλιν δι' ἐκλογῆς μεταξὺ των κατὰ τετραετίαν γενομένην, τὰ ἐκλέγωσι τὴν διοίκησιν τοῦ Σωματείου ἐξ ἑπταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅπερ θὰ διεξαγάγῃ τὰς ὑποθέσεις καὶ ἐργασίας τοῦ σωματείου σύμφωνα μὲ τὸ πληρεξούσιον συμβόλαιον καὶ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ καταρτισθὲν καταστατικον.

Κατὰ τὴν γενομένην δὲ πρώτην ἐκλογὴν ἐξελέγη τὸ Λον διοικητικὸν συμβούλιον.

Τὸ Διοικητικ. Συμβούλιον κατὰ τὸ Καταστατικὸν κατήρτισε κατάλογον προαιρετικῶν εἰσφορῶν (τῶν κατοίκων τῶν χωρίων) εἰς ὃν ἐνεγράφησαν περὶ τὰς 200 οἰκογενείας διὰ δραχμὰς 6,000 ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς πρώτη εἰσφορὰ διὰ τὴν μεταφορὰν ὕδατος εἰς Βασσαρᾶ.

Μετακληθεὶς μηχανικὸς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, κατήρτισε πρόχειρον προϋπολογισμὸν δαπάνης καὶ σχέδια πρὸς ὕδρευσιν τοῦ Βασσαρᾶ ἐκ τῶν πηγῶν Κόκλα καὶ ἁγίου Κωνσταντίνου (παρὰ τῇ μονῇ Ἁγίων Ἀναργύρων), ὧν τὸ ὕδωρ ἐγνωμάτευσεν ὅτι εἶνε ἐπαρκὲς διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ χωρίου. Ἤδη δὲ γίνεται σκέψις περὶ ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν.

Καὶ ἡ ἐπιτροπὴ Βασσαρᾶ-Βερροίων ἐπίσης προέβη εἰς διάφορα κοινωφελῆ ἔργα διὰ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων, θέλει δὲ μεριμνήσει σὺν τῷ χρόνῳ περὶ ἐπιλύσεως πάντων τῶν ἐκκρεμῶν τῶν δύο χωρίων ζητημάτων.

* *
*

Καὶ οὕτως ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ἐκπορεύεται ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ πρόοδος καὶ εὐημερία. Ὅ,τι δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἡ πολιτεία καὶ ἡ ἐξουσία μὲ τὸν ὄγκον αὐτῆς καὶ τὴν δύναμιν, τὸ κάμνουν ἐν δύο χωρία μὲ τὴν δραστηριότητα καὶ εἰλικρίνειαν τῶν προκριτων αὐτῶν.

Πότε θὰ ἔλθῃ τάχα ἡ ἡμέρα νὰ χαιρετίσωμεν τὴν νέαν ἀνάστασιν τοῦ Ἔθνους, τὴν ἀπὸ τῆς πολιτικῆς δουλείας ἀπολύτρωσίν του διὰ τῆς κατὰ μικρὸν καὶ λάθρα ἀνιδρύσεως τοῦ λησμονηθέντος ἀπὸ τοὺς καιροὺς τῆς τουρκικῆς τυραννίας συστήματος τῆς Δημογεροντείας ;

(Ἐν Σπάρτῃ)

Μ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΟΗΤΕΙΑΙ

ΟΝΕΙΡΟΠΛΑΝΕΜΕΝΗ

Λευκὰ φορεῖ 'σὰν σάβανο
καὶ σὰν σκιὰ διαβαίνει·
λὲν τὰ πουλιά: Ποῦ πᾶς ; ποῦ πᾶς,
ὀνειροπλανεμένη ;

—Ἐγὼ ἀπαλὸ κι' ἀνέγγιχτο
κι' ἀπάρθενο κοράσι
δὲν βρῆκα ἐδῶ 'ς τὴν πλᾶσι
ἐκεῖνο ποῦ ζητῶ . . . . .

—Βαθειὰ μέσ 'ς τὸ μυστήριο
καὶ 'ς τἄπειρο κρυμμένη
εἶν' ἡ ἀγάπη ποῦ ζητᾶς,
ὀνειροπλανεμένη.

Κώστ. Γούναρης

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ὁμιλῇ παρὰ ὅταν δὲν ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ σιωπᾷ.

* *
*

Ὁ εὐφάνταστος ἀρνεῖται τὴν ἀλήθειαν μπροστὰ στὸν ἑαυτόν του—ὁ ψεύστης μονάχα μπροστὰ στοὺς ἄλλους.

* *
*

Δύσκολον κανεὶς νὰ βρῇ Ἱεροστράτους ποῦ νὰ καύσουν τοὺς ἰδίους των ναοὺς εἰς τοὺς ὁποίους λατρεύουν τὰ ὁμοιώματά των.

* *
*

Ἐν τῇ τέχνῃ ὁ σκοπὸς δὲν ἁγιάζει τὰ μέσα, ἀλλὰ τὰ μέσα καθαγιάζουν τὸν σκοπόν.

* *
*

Δὲν πρέπει νὰ συναναστρέφεσθε τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι δὲν σεβονται τὰ προσωπικά σας, ἐκτὸς ἂν τοὺς βάλετε τὰς χειροπέδας τῆς κοσμιότητος.

* *
*

Τὸ νὰ μένῃ κανεὶς παιδὶ καθ' ὅλον του τὸν βίον—πόσον εἶνε συγκινητικόν! Ἀλλ' αὐτὴ δὲν εἶνε παρὰ κρίσις ἐξ ἀποστάσεως : ἂν τὸ ἐξετάσῃ κανεὶς ἀπὸ σιμώτερα εἶνε πάντοτε : ὅτι διαμένει παιδὶ καθ' ὅλην του τὴν ζωήν.

ΦΡ. ΝΙΤΣΕ

Δεκαπενθήμερον ἐπιστημονικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν περιοδικὸν

Ἱδρυταί : Γ. ΑΞΙΩΤΗΣ καὶ Γ. ΛΑΜΠΕΛΕΤ

Συνδρ. ἐτησία Δρ. 10
» ἑξάμηνος » 6
» τρίμηνος » 4

Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν
Συνδρ. ἐτησία φρ. χρ. 18
» ἑξάμηνος » 6

ΚΡΙΤΙΚΗ

Εἰς τὴν «Κριτικὴν» συνεργάζονται οἱ καλλίτεροι λόγιοι κ' ἐπιστήμονες, ἰδικοί μας καὶ ξένοι.

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν :
Διεύθυνσιν «Κριτικῆς» Ἀθήνας
Ὁδὸς Ἁγ. Κωνσταντίνου 20

Ἡ «Κριτικὴ» εἶνε τὸ εὐθηνότερον τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων περιοδικῶν

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ—ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ—ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

Ἀθῆναι 23 Ἰανουαρίου 1903.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΤΗΝ ΙΔΕΑ

τὴν ἔρριξε πρῶτος ὁ ποιητὴς Δροσίνης τὸν περασμένο Μάη, ὅταν ἑορτάζοντο τὰ «ἑκατόχρονα»—ὅπως θέλει ὁ κ. Παλαμᾶς τὴν «ἑκατονταετηρίδα»—τοῦ Σολωμοῦ καὶ τὴν υἱοθέτησε ὁ ποιητὴς Παλαμᾶς στὸ τελευταῖον τεῦχος τῆς «Κριτικῆς», στὸν ἐπίλογον τῆς σοφῆς μελέτης του: «Ἡ Κριτικὴ καὶ ὁ Σολωμός».

Ἡ ἰδέα εἶνε θαυμασία: Νὰ συστηθῇ ἕνας σύλλογος ποῦ μοναδικὸ σκοπόν του νἄχῃ τὴν μελέτην καὶ τὴν διάδοσιν τῶν ἔργων τοῦ Σολωμοῦ, τὸ περιμάζωμα, τὸ ἐξέτασμα, τὸ ξεδιάλεγμα, τὸ φώτισμα τοῦ κάθε τι ποῦ θὰ ἤτανε σχετικὸ μ' ἐκεῖνο.

— Ἡ ἰδέα, εὕρημα! φωνάζει μὲ χαρὰ ὁ Παλαμᾶς.

Καὶ ἀμέσως προσθέτει μελαγχολικώτατα:

— Μόνο πῶς δὲν εἶνε τόσο εὔκολο, ὅσο φαίνεται, τὸ ταίριασμά της!

Καὶ ἔχει δίκαιον ὁ ποιητής, ἀφοῦ σ' ὅλα τὰ πράγματα μᾶς λείπει τὸ θάρρος, ἡ ἀπόφασις, ἡ πρωτοβουλία.

Ἰδέας βρίσκομε καὶ ἰδέας σκορπίζομε δεξιὰ κι' ἀριστερὰ καὶ γιὰ τὴν πραγματοποίησίν τους, βρισκόμαστε ὅλοι μὲ μουδιασμένα τὰ χέρια. Ποιὸς θὰ κάμῃ τὴν ἀρχή, ποιὸς θὰ πρωτομπῇ στὸ χορὸ — ἰδοὺ τὸ ζήτημα τῶν δεολόγων καὶ ἰδεοφάγων Ἀμλέτων τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος.

Γιατί δὲν εἶνε τόσον εὔκολον τὸ ταίριασμα τῆς ἰδέας αὐτῆς, κ. Παλαμᾶ;

Γιατί δὲν ἀποτολμᾶτε ν' ἀρχίσετε τὸ ταίριασμα τῆς ἰδέας, σεῖς; Γιατί δὲν χρησιμεύετε σεῖς ὡς πυρὴν τοῦ Συλλόγου αὐτοῦ; Γιατί δὲν χρησιμεύῃ ὡς πυρὴν ἡ «Κριτική»; Γιατί δὲν θεμελιώνουν τὴν θαυμασίαν αὐτὴν ἰδέαν καὶ δὲν τὴν πυργόνουν εἰς κάστρο ἀσάλευτο πέντε δέκα ἄνθρωποι τῆς ἰδέας, ἀληθινοί, γνήσιοι, ποῦ ὑπάρχουν στὸν τόπον μας;

Γιατί—τὸ εἴπαμε παραπάνω καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνομεν κ' ἐδῶ—μᾶς λείπει τὸ θάρρος, μᾶς λείπει ἡ ἀπόφασις, μᾶς λείπει ἡ πρωτοβουλία.

Κλαψάρηδες καὶ κακορρίζικοι πάντοτε. Βλέπομε τὸ κακὸ καὶ δὲν τολμᾶμε νὰ τὸ κτυπήσουμε. Βλέπομε τὸ καλὸ καὶ δὲν ἔχουμε τὸ θάρρος νὰ τ' ἁρπάξουμε στὰ χέρια καὶ νὰ τὸ ἀνυψώσωμεν ὡς σημαίαν νέας ζωῆς.

Ψοφίμια—καὶ τίποτε παραπάνω.

Καὶ τὸ μεγαλείτερον δυστύχημα εἶνε πῶς μὲ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀποφάσεως γιὰ κάθε τι γενναῖον καὶ γιὰ κάθε τι ὑψηλὸν δὲν καταδικάζομεν μόνον τὸν ἑαυτόν μας στὴν σῆψιν, ἀλλ' ἀφήνουμε τὴν σαπίλα μας κληρονομίαν καὶ σὲ δυὸ τρεῖς ἀκόμη γεννεάς.

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ

περὶ «αὐτοδιοικήσεως», τὸ ὁποῖον δημοσιεύομεν εἰς ἄλλην σελίδα, ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὸ ἐφετεινὸν «Σπαρτιστικὸν ἡμερολόγιον» τοῦ κ. Μ. Ι. Θεοδωροπούλου, τὸ γεμάτο ἀπὸ ὕλην ἐκλεκτὴν καὶ ἐνδιαφέρουσαν. Ἀναδημοσιεύομεν δὲ τὸ ἄρθρον, ὄχι μόνον διότι μᾶς ἤρεσε, ἀλλὰ καὶ διότι ἠθελήσαμεν τὴν ἀξιοθαύμαστον πρᾶξιν τῶν κατοίκων τῶν δύο μικρῶν Λακεδαιμονικῶν χωρίων νὰ τὴν συστήσωμεν πρὸς μίμησιν εἰς τοὺς κατοίκους ἄλλων μεγαλειτέρων Ἑλληνικῶν πόλεων, καὶ δὴ τῆς πρωτευούσης κατὰ προτίμησιν.

Φωνάζομεν νύχτα καὶ μέρα ὅτι μᾶς ἔπνιξε ἡ σκόνη. Φωνάζομεν ὅτι νερὸ δὲν ἔχομεν. Φωνάζομεν ὅτι στερούμεθα δρόμων, δενδροφυτείας, κέντρων ἀναψυχῆς καὶ χιλίων δυὸ πραγμάτων. Φωνάζομεν ὅτι ἡ ἀστοργία καὶ ἡ ἰδιοτέλεια τῶν ἀρχόντων μας, οἱ ὁποῖοι φροντίζουν μόνον γιὰ τὴν τσέπη τους καὶ γιὰ τὴν ρεκλάμαν, ἔχουν καταδικάσει εἰς ἰσόβιον χωριὸ τὴν Ἰοστέφανον.

Καὶ ὅμως δὲν εὑρίσκονται δέκα εἴκοσιν ἄνθρωποι μὲ θέλησι, ν' ἀναλάβουν τὴν πρωτοβουλίαν, νὰ κάμουν ὅ,τι ἔκαμαν οἱ κάτοικοι τῆς Βαμβακοῦς καὶ τοῦ Βασσαρᾶ καὶ νὰ χειραφετήσουν τὴν πρωτεύουσαν ἀπὸ τοὺς περιφήμους ἁρμεδίους της! Οἱ ἄνθρωποι εὐτυχῶς δὲν λείπουν, καὶ ἠμπορούσαμεν ν' ἀναφέρωμεν ἐπάνω ἀπὸ ἑκατὸν ὀνόματα. Λείπει ὅμως ἡ ἀπόφασις. Καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ χειρότερον.

ΠΡΕΠΕΙ

νὰ τ' ὁμολογήσωμεν. Καθολοκληρίαν ἀκόμη δὲν ἐφραγκέψαμε, δὲν ἐξεφυλίσθημεν. Ὑπάρχει κάτι ἐθνικὸν μέσα μας, κάτι τὸ ὁποῖον ὅσον ἐλάχιστον κι' ἂν εἶνε, ἀποτελεῖ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν σπέρμα· καὶ τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ μόνον τὴν κατάλληλον καλλιέργειαν γιὰ ἀναδώσῃ ψύλλα καὶ εὐχύμους καρπούς.

Τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ σπέρμα μᾶς τὸ ἀποκάλυψεν ὁ Ἄραμης. Καὶ στὰς δύο συναυλίας του, καὶ στὸν Παρνασσὸν καὶ στὸ Βασιλικόν, ὅλοι ἠσθάνθησαν τὰ τραγούδια του καὶ ὅλοι τὸν ἐχειροκρότησαν.

Ὄχι διότι—ὅπως εἶπε κάποιος—μᾶς ἦλθαν τὰ τραγούδια αὐτοῦ **διὰ μέσου Εὐρώπης**, μ' Εὐρωπαϊκὴν ἐτικέταν, ἀφοῦ πρῶτα εἰς τὴν Εὐρώπην ἐτραγωδήθησαν κ' ἐχειροκροτήθησαν.

Ἀλλὰ διότι ὑπάρχει μέσα μας τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ σπέρμα, ἀλλὰ διότι ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ νασταλγεῖ τὰς Ἐθνικὰς παραδόσεις της.

Ἀρκεῖ νὰ μὴν εἶνε τόσον σπάνιαι αἱ περιστάσεις ποῦ τὴν κάνουν νὰ αἰσθάνεται τὴν νοσταλγίαν αὐτήν.

ΣΤΟΝ ΧΟΡΟ

τοῦ Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων, ὁ ὁποῖος δίδεται αὔριον τὸ βράδυ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι θὰ συγκεντρωθῇ ὅλ' ἡ ἐκλεκτὴ κοινωνία, ἀφοῦ τὸ ἄσυλον εἶνε ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων τὰ ὁποῖα τιμοῦν πραγματικῶς τὴν κοινωνίαν μας.

Ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ὀξύμωρον τὸ σχῆμα νὰ χορεύῃ κανεὶς γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ χορεύων, ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι καρφωμένοι ὑπὸ τῆς ἀσθενείας στὸ κρεββάτι δὲν ἠμποροῦν οὔτε νὰ σύρουν τὰ πόδια τους—ὅσον κα! ἂν φωνάζουν μερικοὶ ὑπὲρ τὸ δέον λεπτολόγοι, ὅτι ἡ φιλανθρωπία δὲν πρέπει νὰ ἐπιδεικνύεται χορεύουσα, ἀλλ' ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ ἐλεοῦσα,—εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν σχήματα ὀξύμωρα καὶ λεπτολογίαι πρέπει νὰ τεθοῦν κατὰ

G. D' ANNUZIO

ΟΝΕΙΡΟΝ ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗΣ ΕΣΠΕΡΑΣ

ΤΡΑΓΙΚΟΝ ΠΟΙΗΜΑ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑ

Ὄρφολα

Ὁ Βουκένταυρος τῆς ἑταίρας θὰ ἀναγκασθῇ νὰ περάσῃ μπροστὰ ἀπὸ τὸν κῆπο μὲ τὴν ἀκολουθίαν του.

Κατερίνα

Θὰ πλέῃ εἰς τὸν Μπρένταν ὅλην τὴν νύκτα ἐν πομπῇ καὶ κατὰ τὰ χαράγματα θὰ μπῇ στὴ Βενετία ἀπὸ τὴν Γιουδέκαν.

Λουκρητία

Τὰ χαράγματα θὰ κάμῃ ἕνα λουτρὸ μὲ δροσιὰ καθὼς ἡ Ἑλληνὶς δόγισσα Θεοδώρα, ἡ κόρη τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου.

Ὄρφολα

Κάθε αὐγή, λέγουν, κάνει λουτρὸ μὲ τὴ δροσιὰ ποῦ διατάζει καὶ τῆς μαζεύουν στὰ περιβόλια καὶ στοὺς κάμπους καθὼς ἡ δόγισσα Θεοδώρα.

Ἰακωβέλα

Ἔχει περισσότερα ἀπὸ χίλια φιαλίδια, μπουλαλάκια καὶ ληκύθους γεμάτα ἀπὸ κάθε εἶδος μυρωδικά. Εἰς τὸν Βουκένταυρόν της ἔχει μεγάλην προμήθειαν ἀρωμάτων. Ἔχει μίαν γυναῖκα ὀνομαζομένην Μαργεντίναν ἡ ὁποία, καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον εἰς τὸν κόσμον, γνωρίζει ὅλα τὰ κομψὰ μυστικὰ καὶ τὸν τρόπον νὰ συνθέτῃ ἐξαίσια ὕδατα, ἀλοιφές, ποῦδρες πρὸς διατήρησιν τῆς καλλονῆς!

Λουκρητία

Λέγουν ὅτι σ' ὅλο της τὸ κορμὶ δὲν ἔχει οὔτε ἕνα ψεγάδι ἐκτὸς ἀπὸ τὰς νηματοειδεῖς φλέβας της καὶ ὅτι δὲν εἶνε ἀληθινὴ λευκὴ ἀλλ' ὅτι εἶνε ὀλίγον ὑποκύανη, σὰν τὴν λευκότητα στὰ μάτια τῶν παιδιῶν.

Κατερίνα

Λέγουν ὅτι ὁ δοὺξ τῆς Καλαβρίας ἔχει ἕνα χρυσὸ ποτῆρι ποῦ τοῦ τὸ ἔφεραν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ πρόπλασμα τὸν κόλπον τῆς Ἑλληνίδος Ἑλένης καὶ ὅτι κατεσκεύασε ἄλλο ἕνα εἰς τὸν κόλπον τῆς Πανθέας καὶ ὅτι τὰ δύο ποτήρια εἶνε ζευγαρωμένα.

(Ἐνῷ αἱ γυναῖκες ὁμιλοῦν ἔτσι γύρω της, ἡ Γραδενόγα τρυπᾶ τὸ κέρινον ὁμοίωμα μὲ καρφίδας τὰς ὁποίας ἐκεῖναι βγάζουν ἀπὸ τὴν κεφαλήν των καὶ τῆς τὰς προσφέρουν. Ἡ Μάγισσα ὀρθὴ πρὸ τοῦ ὑποβάθρου τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ καίοντος μαγκαλιοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀναγινώσκῃ τὸ βιβλίον τοῦ Βασιλέως τῆς Μαγιόρκας. Κατὰ διαλείμματα ἀπὸ τὸ μέσος τοῦ ποταμοῦ ἀκούεται θόρυβος μάχης. Τὰ σύνεφα εἶνε ἕτοιμα νὰ σβυσθοῦν).

Ὄρφολα

Ἀκοῦτε τὸν θόρυβον;

Λουκρητία

Τί παράδοξες φωνές! Τί παράδοξες φωνές!

Κατερίνα

Λέγουν ὅτι ἡ ἐπιθυμία της κάνει τοὺς ἀνθρώπους παράφρονας, καθὼς τὸ παγῶνι τοὺς ταύρους.

Ἰακωβέλα

Ἔχει δύο λογιῶν βλέμματα. Ἡ διαφορὰ τῶν

μέρος καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ σκοπὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἀλτρουϊστικώτατος, ὁ εὐγενέστατος καὶ ὁ χριστιανικώτατος ὁ ὁποῖος ἐπιβάλλει τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν, ὑπὸ ἔποψιν ἰδίως εἰσπράξεων, τοῦ αὐριανοῦ χοροῦ.

Αἱ κυρίαι αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸ λαμπρὸν αὐτὸ σωματεῖον τῶν Ἀνιάτων καὶ τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εὐλογεῖ νυχθημερὸν ἡ δυστυχία εἶνε αἱ ἑξῆς:

Ναταλία Σούτσου ἐπίτιμ. Πρόεδρος. Ἑλένη Μ. Νεγροπόντη Πρόεδρος. Ἀλεξανδρίνη Παπούδωρ Ἀντιπρόεδρος. Ζωὴ Βαλτινοῦ Ταμίας. Σμαράγδα Κουρῆ Γραμματεύς. Καὶ σύμβουλοι: Ζαχαροῦλα Λαμνῆ, Μπέσση Μάσωνος, Καλλιρρόη Παρρὲν, Πιπίνα Βαλώση, Αἰκατερίνη Μακρὲθ, Ἑρμιόνη Ἰορδανοπούλου, Φαννῆ Πάλλη, Πολυμνία Καμάρα, Σοφία Μπαλταζῆ, Ἰσαβέλλα Σκουζὲ, Λουΐζα Ριαγκούρ, Θεοδώρα Λάμπρου, Εὐθαλία Φαλιέρου, Κυριακοῦλα Λουκάκου, Μαρία Λάππα καὶ Ἀθηνᾶ Σταθάτου.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑΝ

πολιτικὴν ἀρχῶν, καὶ ὀλιγοτέραν, πολὺ ὀλιγοτέραν πολιτικὴν προσώπων. Ἢ μᾶλλον πολιτικὴν ἀρχῶν σταθερῶν, ἀναλλοιώτων καὶ οὐχὶ κόμματα, τῶν ὁποίων τίτλοι χρησιμεύουν τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχηγῶν των».

Αὐτὰ ζητεῖ μία ὑγιής, ὅσον ὀλιγάριθμος καὶ ἂν εἶνε ἐπὶ τοῦ παρόντος, μερὶς τοῦ Ἔθνους. Καὶ αὐτὴν τὴν σύστασιν μᾶς ἄρησε διὰ τῆς «Ἑστίας» ἀπερχόμενος τῶν Ἀθηνῶν ὁ πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας κόμης Φὸν Πλέσσεν.

Πολιτικὴν ἀρχῶν καὶ ὄχι πολιτικὴν προσώπων!

Καὶ μήπως καὶ ὁ κ. Δηλιγιάννης, καὶ ὅλ' οἱ ἄλλοι κορυφαῖοι πολιτικοί μας δὲν τὸ πιστεύουν ὅτι ἀντιπροσωπεύουν πολιτικὴν ἀρχῶν;

Καὶ μήπως τὰ ἐννέα δέκατα, ἴσως καὶ περισσότεροι ἀκόμη ἀπὸ ἡμᾶς, δὲν τὸ πιστεύομεν καὶ δὲν τοὺς πιστεύομεν; Πολιτικὴ Ἀρχῶν!—Καὶ μήπως γιὰ τὴν Ἀρχὴν δὲν πολιτεύονται καὶ δὲν πολεμοῦν ὅλ' οἱ πολιτικοί μας πέρα πέρα;

Φανταζόμεθα πόσον θὰ ἐχαμογέλασε ὁ σεβαστὸς Πρόεδρος καὶ οἱ ἄλλοι ἀρχομανεῖς πολιτικοί μας, μὲ τὴν ἀφέλειαν τοῦ Γερμανοῦ Διπλωμάτου!

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

θρίαμβον τῆς Κυβερνήσεως, οἱ κατόπιν δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν. Μετὰ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς Αἰγιαλείας, ἡ ἐπικύρωσις ἢ ἡ ἀκύρωσις τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Αἰγίνης καὶ κάθε ἄλλης ἐπαρχίας, οὔτε ζεστὸ οὔτε κρύο κάνει πιά.

Τὴν πρώτην ἐκλογὴν ἐπερίμενεν ὁ κόσμος μὲ κάποιαν ἀνυπομονησίαν—τὴν πρώτην παρέστησε τῆς Συνταγματικῆς φάρσας παρηκολούθησε μὲ κάποιο ἐνδιαφέρον. Ἡ ἐπανάληψις' ὅσον καὶ ἂν γίνεται κατ' ἀπαίτησιν πολλῶν οἰκογενειῶν . . . καὶ κομματαρχῶν, περνάει ἀθορύβως.

Εἶναι τόσον ἀηδὲς τὸ σκηνικὸν αὐτὸ ἔργον ὥστε κανένας δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ τὸ παρακολουθήσῃ δύο φορὲς κατὰ σειράν.

ΦΟΒΑΤΑΙ

ὁ Γιάννης τὸ θεριὸ καὶ τὸ θεριὸ τὸ Γιάννη.

Γιάννης δὲ αὐτὴν τὴν ὁρᾶν, χάριν τῆς ὁμοιοκαταληξίας τοὐλάχιστον, παρουσιάζεται ὁ κ. Δηλιγιάννης καὶ θεριὸ ὁ κ. Θεοτόκης.

Καὶ λέει τὸ θεριό:

— Χούμ! καὶ σ' ἔφαγα! Ἂν μοῦ ἀκυρώσῃς κι' ἄλλες ἐκλογές, δὲν πατάω στὴ Βουλή, κωλυσιεργῶ καὶ δὲν μπορεῖς νὰ κάνῃς ἀπαρτία!

Καὶ ἀπαντᾷ ὁ Γιάννης:

— Καὶ δὲν παίρνεις τὰ μοῦτρα σου νὰ κωλυσιεργήσῃς! Δὲν ἔρχεσαι στὴν Βουλή; Διαλύω κ' ἐγὼ τὴν Βουλή, κάνω τὰς ἐκλογὰς ὅπως θέλω ἐγὼ καὶ ἀποκλείω ἀπὸ τὴν νέαν Βουλὴ καὶ σένα τὸν ἴδιον!

Καὶ τρέμει ὁ Γιάννης καὶ τρέμει καὶ τὸ θεριὸ καὶ χειροκροτεῖ τὸ φιλόμουσον ἀκροατήριον.

Η ΚΑΤΙΝΙΤΣΑ

τῆς ὁποίας ἡ ὑπόληψις ὡς ἐμπρηστρίας διεσύρθη ἐπί τινα καιρὸν, ἀδίκως καὶ παραλόγως φαίνεται, ἐβγῆκε ἀπὸ τὸ Κακουργιοδικεῖον τῆς Χαλκίδος ἀγνὴ καὶ ἄμωμος.

Τῆς ἐζήτησαν μάλιστα, ὡς διεδόθη, καὶ συγγνώμην οἱ κ. κ. ἔνορκοι.

Ἀπόδειξις τρανωτάτη καὶ αὐτό, ὅτι τὸ δίκαιον θριαμβεύει πάντοτε εἰς τὸν τόπον μας, ὅσον καὶ ἀν φωνάζουν μερικοὶ ὅτι δὲν ἔχομεν δικαιοσύνην.

Ἡ κ. Κατινίτσα, βλέπετε, ἐπέρασε ἀπὸ τόσα καὶ τόσα κακουργιοδικεῖα κ' ἐπὶ τέλους εὑρῆκε κ' ἕνα τὸ ὁποῖον τῆς ἀπέδωκε τὸ δίκαιον.

ΔΕΝ ΗΜΠΟΡΟΥΜΕΝ

μ' ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν ποῦ ἔχομεν, νὰ συγχαρῶμεν τὴν ἀστυνομίαν μας διότι προέβη εἰς συστηματικὴν καταδίωξιν τῶν χαρτοπαιγνίων.

Διὰ νὰ προβῇ τώρα εἰς καταδίωξιν, θὰ εἰπῇ ὅτι τ' ἄφηνε ἕως τώρα νὰ λειτουργοῦν ἀκωλύτως, καὶ θὰ 'πῇ ἀκόμη ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμῃ τὰς δεούσας παραστάσεις ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ ἡ Ἀστυνομία τὸ καθῆκόν της, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε δὰ φρονοῦμεν καὶ τόσην ἀνάγκην παραστάσεων.

Μήπως ἔχετε καμμίαν ἀντίρρησιν εἰς αὐτὰ, κ. Γενήσερλη;

ΑΠΟ ΜΙΑΝ

τελευταίαν ἀνακοίνωσιν τοῦ νέου Ἐφόρου τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ «Ν. Ἄστυ», μανθάνομεν ὅτι οἱ κ. κ. βουλευταὶ ἀνέχονται μελετημένοπάντοτε στὸ βῆμα.

Ὁ κ. Ἔφορος τὸ εἶπε. Ἂν πρόκειται νὰ συγχωνευθοῦν αἱ δύο βιβλιοθῆκαι, ἡ Ἐθνικὴ καὶ ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς, πρέπει νὰ μείνουν πάντοτε στὴν Βουλὴν τὰ συγγράμματα τ' ἀφορῶντα καθαρῶς τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας καὶ ἀποτελοῦντα κατάλληλα βοηθήματα διὰ τοὺς βουλευτάς.

Ὁρίστε λοιπὸν ποῦ φωνάζετε μερικοὶ ὅτι οἱ κ. κ. βουλευταὶ ἕνα μονάχα σύγγραμμα ὀγκῶδες μελετοῦν, τὸ Ἐγχειρίδιον τῆς Ρουσφετολογίας!

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

διὰ παντὸς μέσου, θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου, φωνάζει κάθε τόσο ὁ κ. Πρωθυπουργὸς.

Δι' αὐτὸ δὲν ἔπρεπε νὰ ξιπασθῇ καθόλου καὶ μία συνάδελφος καὶ νὰ χυρακτηρίζῃ ὡς ἀπίστευτον τὴν διαταγὴν τὴν ὁποίαν διεβίβασε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν εἰς τὰ διάφορα πλοῖα τοῦ πολεμικοῦ Ναυτικοῦ καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται στὸν ναύτην ποῦ ἔχει νὰ πληρώσῃ στὸ Δημόσιον Ταμεῖον 150 δραχμὰς νὰ πάῃ σπιτάκι του καὶ νὰ περάσῃ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τῆς θητείας του.

δύο ματιῶν της συγχίζει τὴν λογικὴν ἐκείνων ποῦ τὴν κυττάζουν.

Λουκρητία

Ἀκοῦτε! Ἀκοῦτε! Δὲν σᾶς φαίνεται αὐτὸς ἕνας θόρυβος μάχης μᾶλλον παρὰ θριάμβου;

Κατερίνα

Ἡ ἑταίρα θέλει νὰ ὑπερβῇ τοὺς θριάμβους τῶν Δογισσῶν. Θέλει νὰ μαυρίσῃ τὴν μνήμην τῆς Μοραζίνας Μοραζίνη καὶ τῆς Ζούλιας Πρίουλη καὶ τῆς κυρᾶς μας τῆς γαληνοτάτης Γραδενίγας.

Ἰοκωβέλα

Χιλιάδες καὶ χιλιάδες ἔρριψαν στὸ ποτάμι τὲς γιρλάντες ἀπὸ μυρτιὰ, ἀπὸ δάφνη καὶ ἀπὸ κυπαρίσσι, ὅπως τὸ ρεῦμα τὲς φέρει εἰς τὴν Γιουδέκαν, εἰς τὸν Ἅγιον Μάρκον. Ἐστάλησαν εἰς τὴν Βενετίαν, ὡς ἀπεσταλμένοι.

Ὀρσόλα

Ὦ Κύριε Ἰησοῦ, κάμε ὥστε ἡ κυπαρισσένιες νὰ φθάσουν πρῶτες!

Κατερίνα

Τὴν χαραυγὴ ἡ Βενετία θὰ ξυπνήσῃ γιρλαντυμένη καὶ θὰ πῇ: «Πανθέα ἡ ἑταίρα φθάνει ἐν θριάμβῳ!» Καὶ οἱ Δέκα καὶ τὸ Ὑπέρτατον Συμβούλιον . . .

(Διακόπτεται διότι ἡ Γρυδενίγα κάμνει ἀκόμη κίνημα ὅπως ζητήσῃ μίαν καρφίδα καὶ αἱ γυναῖκες της δὲν ἔχουν πλέον ἄλλην εἰς τὸ κεφάλι).

Ὀρσόλα

Δὲν ἔχομεν πλειὰ βοῦτε μίαν καρφίδα, Γαληνοτάτη.

(Αἱ γυναῖκες συνηθροισμέναι περὶ τὴν Δόγισσαν ἐρευνοῦν ἀκόμη εἰς τὴν ἀνακατευμένην κόμην των).

Γραδενέγα, πρὸς τὴν Μάγισσαν

Σκλαβοῦνα, σκλαβοῦνα, τί μοῦ λές; Τί λέει τὸ βιβλίον σου; Νομίζεις ὅτι ἐκείνη αἰσθάνεται τὰ τραύματα αὐτά; Νομίζεις ὅτι ἀγωνιᾷ; Δὲν βλέπεις πῶς τὴν ἐτρύπησα ὅλην; (μακρυὰ ἀπὸ τὸ ποτάμι φθάνει ἀκόμη μίαν φορὰν ὁ ἀβέβαιος θόρυβος.) Ἄκου Σκλαβοῦνα, ἄκου τὰς κραυγὰς τοῦ θριάμβου! Καὶ ἐν τούτοις αἱ γοητεῖαι γίνονται μίαν ὥραν τώρα! (Ἡ μάγισσα μὲ βραδύτητα, φέρουσα πάντοτε τὸ βιβλίον ἀνοικτὸν εἰς τὸ ἀριστερὸν χέρι, προχωρεῖ πρὸς τὴν Δόγισσαν. Κλίνει πρὸς τὸ κέρινον ὁμοίωμα τὸ κατάφορτον ἀπὸ καρφίδας, θέτει ἐπ' αὐτοῦ τὸ χέρι της τὸ δεξὶ ψιθυρίζουσα ἀκατανοήτους λόγους. Ἡ νύχτα πέφτει ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, ὅπου τὰ σύννεφα μοιάζουν μὲ φωτιὰ σκεπασμένη μὲ στάκτην). Ἀνάψετε τὰς δᾴδας! Εἶνε νύχτα.

(Αἱ γυναῖκες τρέχουν πρὸς τὰς δᾴδας. Αἴφνης ἀκούονται κραυγαὶ εἰς τὸν κῆπον. Ἡ Βαρβάρα καὶ ἡ Ὀρδέλα εἰσέρχονται διὰ τοῦ κήπου κραυγάζουσαι.

Βαρβάρα

Ἡ Πανθέα εἶνε μέσα στὲς φλόγες!

Ὀρδέλα

Ἡ Πανθέα εἶνε μέσα στὲς φλόγες!

(Ἡ Δόγισσα ἀναπηδᾷ ὁρμητικῶς καὶ ρίπτει μακρὰν τὸ ὁμοίωμα τὸ ὁποῖον πίπτει κατὰ γῆς).

Βαρβάρα προχωρεῖ ἀσθμαίνουσα

Ἡ Πανθέα καίεται! Ὁ Βουκένταυρος εἶνε μέσα στὴ φωτιά! Ὅλα τὰ σπαθιὰ εἶνε ξεγυμνωμένα!

Ὀρδέλα πνιγομένη ἀπὸ τὴν αγωνίαν

Ὁ Βουκένταυρος φλογίζεται μαζὺ μὲ τὴν ἑταίραν, μαζὺ μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους της! Ἔρχεται ἀπὸ τὴν Ριβιέραν. Λάμνει πρὸς τὰ ἐδῶ. Ἤδη διακρίνεται ἡ λάμψι! . . .

Βαρβάρα

Μάχη, Γαληνοτάτη, μάχη! . . . Ὅλοι μανιώδεις . . . Ἀπὸ βάρκα σὲ βάρκα κτυποῦνται ἀκόμη. Τὸ αἷμα τρέχει σὰν ρυάκι. Εἶνε αἱματοκύλισμα . . .

Γραδενέγα μὲ ἀπελπισίαν

Καὶ ἐκεῖνος εἶνε ἐκεῖ μαζύ!

Ὀρδέλα

Ὁ θρίαμβος πλησιάζει· μύριες βάρκες σημαιοστολισμένες, ὅλη ἡ Ριβιέρα γεμάτη ἀπὸ γιρλάνδες καὶ τραγούδια καὶ μουσικάς. Καὶ τότε ἐξέσπασεν ἡ ἀταξία . . . Ἦλθαν ἀπὸ τὸ Μυράνο, ἀπὸ τὸ κα-

Ἑκατὸν ἑξήντα ναῦται, λέγει ἡ συνάδελφος, ἠμποροῦν νὰ ἐξοικονομήσουν τὸ ἀντιστήκωμα τῶν 150 δραχ. Ἄρα 22 χιλιαδοῦλες θὰ τσεπώσῃ τὸ Δημόσιον.

Καὶ ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις ἀνεκάλυψε καὶ αὐτὸ τὸ χρυσωρυχεῖον, δὲν πρέπει νὰ τῆς ἐπιτραπῇ νὰ καταδικάσῃ καὶ ὁλόκληρον τὸν στόλον μας ἀκόμη εἰς ἀδράνειαν ;

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ ΚΑΙ ΧΟΡΟΙ

ΤΟ ΩΔΕΙΟΝ ΜΑΣ

Μὲ μίαν λέξιν μόνον: Τὴν δευτέραν τὸ βράδυ, τὴν δάφνην τῆς ἀλησμόνητης ἑσπερίδος τοῦ Βασ. Θεάτρου τὴν ἐμοιράσθηκε μαζῆ μὲ τὸν Ἄραμην τὸ Ὠδεῖον μας, μὲ τὴν τελείαν, τελείως γυμνασμένην καὶ τελείως διευθυνομένην ὑπὸ τοῦ κ. Κνάουερ, ὀρχήστραν του. Ὅλοι τὸ ἀνωμολόγησαν καὶ ὅλοι ἔκριναν τὴν ἐπιτυχίαν αὐτήν, ὡς δικαιοτάτην ἠθικὴν ἀνταμοιβὴν τοῦ κ. Γ. Νάζου, τοῦ ἀφιερώσαντος ὅλην τὴν ζωήν του καὶ ὅλην τὴν δραστηριότητα καὶ ὅλην τὴν καλλιτεχνικήν του μόρφωσιν εἰς τὴν δημιουργίαν—ἡ ἐργασία δὲν μπορεῖ νὰ νὰ ὀνομασθῇ ἀναδιοργάνωσις—τοῦ Ὠδείου μας.

Ἀπὸ τὸν κ. Νάζον περιμένομεν ὅλοι μας τὴν συστηματοποίησιν καὶ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ ἐθνικοῦ ἔργου τοῦ Ἄραμη. Καὶ ἀπὸ τὸν κ. Νάζον ὅλα ἠμπορεῖ νὰ τὰ περιμένῃ κανεὶς καὶ νὰ τὰ ἐλπίζῃ.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥ

Ὁ λαμπρὸς Σύλλογος τῶν ἐμποροῦπαλλήλων ὁ «Ἑρμῆς» δίδει τὸ Σάββατον τὸ βράδυ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Δημαρχείου τὸν ἐτήσιον χορόν του.

Ὁ Σύλλογος αὐτός, ὁ τόσον ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ κ. Ἀποστολοπούλου διευθυνόμενος, εἶνε ἄξιος πάσης ὑποστηρίξεως παρὰ τῆς κοινωνίας μας, διότι ὅσο ἀθορύβως καὶ ἀντιρεκλαμοειδῶς καὶ ἂν ἐργάζεται, ἔχει κατορθώσει ἕως τώρα τόσα πράγματα, καὶ ὑπόσχεται νὰ κατορθώσῃ ἀκόμη περισσότερα εἰς τὸ μέλλον.

Τὸ Δισκ. Συμβούλιον τοῦ «Ἑρμοῦ» μᾶς ὑπόσχεται ὅτι ὁ χορὸς τοῦ Σαββάτου θὰ εἶνε τέλειος ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθη τὸ δεύτερον τεῦχος τῆς «Κριτικῆς» τοῦ δεκαπενθημέρου καθαρῶς ἐπιστημονικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ περιοδικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκδίδουν οἱ κ. κ. Γ. Ἀξιώτης καὶ Γ. Λαμπελέτ. Τὸ δεύτερον τεῦχος περιέχει ἄρθρον πολιτικὸν τοῦ κ. Γ. Βώκου, «μίαν περίεργον κριτικὴν» τοῦ συνεργάτου μας κ. Περικλ. Γιαννοπούλου, γεμάτην ζωὴν καὶ ἀλήθειαν, τὴν «Ἀρχὴν τῆς Ἑλλην. Τέχνης» τοῦ κ. Θ. Θωμοπούλου, «Turris infracta» τοῦ κ. Γ. Λαμπελὲτ, τὴν «Κριτικὴν καὶ τὸν Σολωμὸν» τοῦ κ. Παλαμᾶ καὶ «σημειώσεις» φιλολογικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς τῶν κ. κ. Παλαμᾶ καὶ Ἀξιώτη. Ἡ «Κριτικὴ» προαναγγέλλει διὰ τὸ προσεχὲς τεῦχος της τοῦ κ. Παύλου Ναρβάνα τὸν «Ι Γρυπάρην», τοῦ κ. Στεφάνου Ραμᾶ «Οἱ Πάτριοι ταὶ τὰ Πάτρια», τοῦ κ. Ἀνδρ. Ἀνδρεάδου «Τεσσαράκοντα ἔτη θεάτρου» τοῦ κ. Roger le Brun «Θεατρικὴν ἐπιθεώρησιν» καὶ τοῦ κ. Errico Ferrt «οἱ ἐγκληματίαι εἰς τὴν τέχνην».

Ὁ βιβλιοφάγος

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Πάντα μὲ τὰ τραγούδια σου τὸ ὁποῖα μοῦ παρουσιάζουν ὅλην ἐκείνην τὴν μελαγχολικὴν χάριν καὶ τὴν σπαρακτικὴν ἡδονήν, ἔχεις νὰ κάμῃς, ἀγαπητόν μου πλάσμα.

ΠΑΝΤΑ μὲ τοὺς στίχους σου καὶ πάντα μὲ τῆς ποιήσεώς σου τὰ ἀερώδη βέλη καὶ κάθε τόσο μὲ τὴν εὐγλωττίαν τῆς χειρός σου τῆς ἀμολύντου καὶ τῆς παρθενικῆς σπουδάζεις, σεμνή μου κόρη.

ΠΑΝΤΑ γράφεις καὶ στοιχουργεῖς θεῖον ὄνειρον ἐαρινῆς πρωΐας, καὶ ἀεννάως ἐκφράζεις, σελαγίζουσα σύ, τὸν ἔρωτά σου τὸν διάπυρον καὶ τὸν πυριφλεγῆ μὲ τῶν στίχων τὴν θείαν θεραπείαν.

ΚΡΥΦΙΑ σὺ πρὸς πᾶσαν προφορικὴν ἐξομολόγησιν, μυστηριώδης καὶ ὀνειροπλαστικὴ πρὸς πᾶσαν ἐρωτικὴν φλόγα κ' ἐρωτικὸν σελάγισμα, προσπαθεῖς, ἄρρητος καλλονή, νὰ πιέσῃς τὴν ἀγάπην σου τὴν ἀνέκφραστον, ὅπως μὴ φανερωθῇ καὶ ἐκσπάσῃ εἰς ἀνδρὸς τὰ ἐρωτικὰ τενάγη.

Ἀγαπᾷς ἢ ὄχι τὸ πλάσμα τοῦτο τὸ γλυκύ ;

Αἰσθάνεσαι εἰς τῆς καρδίας σου τοὺς μυχίους στοχασμοῦ καὶ εἰς τὰ μυστηριώδη τῆς φαντασίας πλαστουργήματα, ὅτι πονεῖς κόρη σεμνὴ καὶ παρθένος γλυκεῖα!

ΤΩΝ ΟΜΜΑΤΩΝ ΣΟΥ ἡ ἄρρητος φεγγοβολή, σεληνόφθαλμος παρθένος, αἰσθάνεται πως τὸ ἐρωτικὸν ὑγρὸν ἐκεῖνο δάκρυ, ὅπερ τοσοῦτον ἐξύμνησαν οἱ θνήσκοντες ποιηταὶ καὶ τόσον πολὺ ἐβράβευσαν αἱ ἐρωτοσταγεῖς καρδίαι;

ΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΣΟΥ ἡ γλυκεῖα μαρμαρυγὴ καὶ τῆς καρδιᾶς σου οἱ παρθενικοὶ τάφοι ἐδέχθησαν ἄραγε γνωστῆς ψυχῆς τὸ ἐρωτικὸν κελάδημα καὶ ἐνεφύλαξαν ἐρωτευμένου νεανίου τοὺς παλμοὺς τῆς θνησκούσης καρδίας του;

ΗΓΕΜΟΝΙΣ τῶν χθονίων λογισμῶν μου, σὺ κόρη γλυκύφθαλμος, καὶ ἡ κορωνὶς τῶν προσδοκιῶν μου, νὰ ἐδέχθης ἄραγε τῶν ὀφθαλμῶν μου τὸ δάκρυ καὶ νὰ ἐναπέθεσας εἰς τὰς θώπείας τῆς καρδίας σου τῆς γλυκείας τὸ τραῦμά μου τοῦτο τὸ βαρὺ καὶ τὸ ἐνεπούλωσας μὲ τὸ βάλσαμόν της τὸ σωστικὸν καὶ γλυκύθυμον ;

ΔΥΣΤΥΧΗΣ θνησιμαία ἤδη καρδία μου. Ἴσως ὁ θεῖος καὶ πάγχρυσος παλμὸς καὶ τὸ ἀνυπόφορον φῶς σου καὶ ὁ ἐρίγδουπος κτύπος σου, νὰ παρεστάθησαν ὡς δαιμόνων ὀργυγὶ καὶ ὡς ἄθλια κατασκευάσματα τρομερᾶς ἐριννύος ὡς σκοτειναὶ φαντασίαι παραπαίοντος θνητοῦ !....

Ὁ ζωγράφος

ΝΘΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΟ "ΑΣΤΥ,,
ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΑΝΤΟΡΩΝ
νθη—ὀυτὰ—σπόροι
λιθινὸς παράδεισος
ΡΙΘ 20 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

Ο κ. ΚΑΤΕΛΟΥΖΟΣ προσκαλεῖ τὰς Ἀτθίδας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 8 πρωινῆς μέχρι τῆς ἑσπέρας εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ πολυτελέστατον σαλόνι του

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
4 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 4 Ν. ΒΛΑΧΟΥΤΣΗ
Ἐπισκεπτήρια στιγμιαίως.—Σφραγῖδες ἐξ ἐλαστικοῦ καὶ μετάλλου.—Ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς γραφὴν καὶ πρὸς
ΕΞΩΡΛΙΣΜΟΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

ΗΓΕΜΟΝΕΣ
ΑΛΛΟΙ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ
οἱ κ. κ.
ΧΑΡΟΚΟΠΟΣ & ΜΠΑΡΔΗΣ
Τὸ κατάστημά των κυριολεκτικῶς τὸ λατρεύουν αἱ Ἀτθίδες

νάλι, ὁ Πρίαμος Γρίτης, ὁ Μαρῖνος Βουλδοῦ καὶ ὁ Πιέρρος Σαγρέδος, μὲ πλοῖα γεμάτα ἀπὸ ὁπλοφόρους των, καὶ ἤθελαν νὰ ἀνεβοῦν στὸν Βουκένταυρον καὶ ν' ἁρπάξουν διὰ τῆς βίας τὴν ἑταίραν καὶ νὰ γίνουν οἱ κύριοι τῆς ἑορτῆς. Καὶ ἐφοβέριζαν ὅτι θὰ βυθίσουν ὅλα στὴ φωτιὰ καὶ τὸ αἷμα ὅπως ἐπιβάλλουν τὴν θέλησίν των . . .

Γραδενέγα

Τὸν ἐσκότωσαν ; Τὸν ἐσκότωσαν ; Ἀ ! πές μου πές μου τὴν ἀλήθεια ! Τὸν εἶδες νὰ πέφτῃ ;

Ὀρδέλα

Μὲ τοὺς ἀνθρώπους του ὑπερησπίζετο τὸν Βουκένταυρον ἐναντίον τῆς ἐπιθέσεως... Δὲν τὸν εἶδα παρὰ ἕνα δευτερόλεπτον : ἐκτυπᾶτο μὲ τὸν Πρίαμον Γρίτην ὁ ὁποῖος εἶχε πηδήσῃ ἐπάνω στὴ γέφυρα τοῦ πλοίου.

Βαρβάρα

Εἶδα τὸν Πρίαμον Γρίτην βουτηγμένον στὸ αἷμα.

Ὀρδέλα

Δὲν ἔβλεπε κανεὶς τίποτε ἄλλο παρὰ μίαν μανιώδη σύγκρουσιν . . . Ὅλη ἡ Ριβιέρα ἦταν γεμάτη ἀπὸ μανίαν. Ἡ σημαιοστόλιστες βάρκες ἐπετίθεντο σὰν γαλέρες μὲ μεγάλη λάμψι τῶν σπαθιῶν. Καὶ ὅλοι ἐφώναζαν : « Πανθέα ! Πανθέα ! » καὶ μὲ τὲς φωνὲς αὐτὲς ἡ ἀγριότης διεγείρετο. Καὶ ἐκεῖνοι ποῦ ἦλθαν ἀπὸ τὸ Μυράνο ἐπέταξαν ὑγρὸν πῦρ. Καὶ σὲ μίαν στιγμὴν εἶδαν τὸν Βουκένταυρον τῆς ἑταίρας βουτηγμένον στὲς φλόγες μὲ ἀπίστευτον ταχύτητα, σὰν δέμα κληματόβεργες, σὰν μία φοῦχτα δαδί . . . Καὶ μία δυνατὴ μυρωδιὰ ἐχύθη σ' ὅλην τὴν μάχην· καὶ ἡ φλόγες εἶχαν πρωτοφανῆ χρώματα . . .

Βαρβάρα

Ἡ μυρωδιὲς, τὰ ἀρώματα . . . Ὅλα τὰ ἀρώματα ἐκαίοντο καὶ τὰ εὐωδιασμένα ξύλα καὶ τὰ μυρωδικά . . . Σ' ἕνα δευτερόλεπτο τὸ σκάφος ἐπυρπολήθη, ἡ ἀτμοσφαῖρα ἐγέμισε ἀπὸ μυρωδιὲς καὶ ἡ μανία ἔγινε τραχυτέρα γύρω . . . Κτυπῶνται μέχρι θανάτου ! Ὅλα τὰ σκάφη κατέρχονται τὸν ποταμὸν ἀνακατευμένα, γενόμενα μία μάζα ὅλα... Καὶ κτυπῶνται ὑπὸ τὴν λάμψιν τῆς πυρκαϊᾶς... Πλησιάζουν, εἶνε ἐκεῖ... Ἀκοῦστε ! Ἀκοῦστε !

(Ὁ θόρυβος ἐκτείνεται ὁλοὲν πλησιέστερον. Εἰς τὸ βάθος τοῦ κήπου φαίνεται ἡ κοκκινάδα τοῦ καιομένου πλοίου Τρελλὴ ἀπὸ τὴν λύπην καὶ τὸν τρόμον ἡ Δόγισσα ὁρμᾷ πρὸς τὴν κλίμακα Εἰς τὰς πρώτας βαθμίδας κλονεῖται, ἐνῷ αἱ γυναῖκες της τρέχουν καὶ τὴν συγκρατοῦν. Ἡ μάγισσα σηκώνει τὸ κέρινον ὁμοίωμα καὶ τὸ ἀποθέτει εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀφροδίτης, εἰς τρόπον ὥστε αἱ καρφίδες λαμπυρίζουν ὑπὸ τὴν σκιερότητα τοῦ ὀρειχάλκου).

Πεντέλα ἀπὸ ψηλὰ

Νά ἡ φωτιά ! Νὰ φωτιά ! Εἶνε ὁ Βουκένταυρος, ὁ Βουκένταυρος τῆς ἑταίρας, μέσα στὴς φλόγες, γεμάτος ἀπὸ πυρακτωμένα πτώματα . . . Μία μάχη . . . Τὰ σπαθιὰ λαμπυρίζουν . . . χίλια σπαθιά . . . Φωτιὰ καὶ αἷμα . . .

(Ἡ Δόγισσα ἐπιφανεῖσα εἰς τὸ μέρος τοῦ κιγκλιδώματος σκύβει πρὸς τὰς κιγκλίδας μεταξὺ δύο στήλων, σιωπηλή, τρελλὴ ἀπὸ ἄλγος καὶ τρόμον, ἐνῷ διέρχονται πρὸ τοῦ κήπου αἱ φλόγες καὶ αἱ κραυγαί. Τὸ πελιδνὸν καὶ ἀπηλπισμένον πρόσωπόν της καταυγάζεται ἀπὸ αἱματώδη ἀνταύγειαν καὶ ἐκφράζει ὅλον τὸ μεγαλεῖον καὶ ὅλον τὸ κάλλος τοῦ τραγικοῦ τούτου θεάματος.

Αἱ φωναὶ τῶν μαχομένων

Πανθέα ! . . . Πανθέα ! . . . Πανθέα ! . . .

ΤΕΛΟΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΨΗΦΟΣ ΚΑΙ... ΧΡΟΝΟΣ

Φίλτατε Νουμᾶ,

Ὑπόθεσε πῶς βγαίνει μεθαύριον ὁ κ. Πολυχρονιάδης καὶ πάλιν βουλευτὴς Αἰγιαλείας καὶ πῶς γίνεται Δηλιγιαννικός· καὶ πῶς ἐπικυροῦται ἡ ἐκλογή του, δηλαδὴ σᾶν νὰ 'ποῦμε παίρνει τοὺς ἑκατὸν δεκατρεῖς ψήφους ὑπὲρ τῆς ἡλικίας του καὶ τοὺς ἑκατὸν ὀκτὼ κατ' αὐτῆς.

Γίνεται λοιπὸν βουλευτής, ἄρα καὶ ἐνήλικος. Δὲν μοῦ λές, σὲ παρακαλῶ, θὰ κατορθώσῃ, παρὰ τοὺς φυσικοὺς νόμους, νὰ ἐνηλικιωθῇ ἐντὸς δύο τριῶν μηνῶν;

Τὴν ἀπάντησίν σου τὴν μαντεύω, ὥστε περιττὸν νὰ μοῦ τὴν 'πῇς.

Ἀπὸ τὸν βουλευτὴν Αἰγιαλείας δὲν ἔλειπαν χρόνια ἀλλὰ ψῆφοι. Ἂν ὑποθέσωμε δὲ ὅτι εἶναι εἴκοσι πέντε ἐτῶν, τοῦ ἔλειπαν πέντε χρόνια διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὴν νόμιμον ἡλικίαν καὶ πέντε ψῆφοι (113—108=5) γιὰ νὰ μπῇ στὴν Βουλήν.

Ψῆφος λοιπὸν καὶ χρόνος, ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

Ὁ φίλος σου
Δογάριθμος.

ΕΝ ΕΤΕΙ 1903

Κύριε Διευθυντὰ τοῦ «Νουμᾶ»

Ἐδιάβασα κάπου τὰς ἡμέρας αὐτὰς μίαν πατριωτικωτάτην τρόπον τινὰ ἔκκλησιν πρὸς τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ὁμογενεῖς νὰ ὑποδεχθοῦν μὲ τὰ νεμπούτια τῶν Φελλάχων τὴν Ν. Σκηνήν, ἂν ποτὲ ἐνσκήψῃ, ὡς ἐνδεκάτη πληγή, εἰς τὴν εὐδαίμονα χώραν τῶν Φαραώ.

Καὶ τοῦτο «διότι τοιοῦτος καὶ τοσοῦτος οἰκογενειακὸς καὶ κοινωνικὸς βόρβορος ἀνακινεῖται διὰ τῶν διδασκομένων ὑπὸ τῆς Ν. Σκηνῆς ἔργων. Οἴκοθεν δ' ἐννοεῖται ὅτι οὐδὲν ἐθνικὸν καὶ οὐδὲν Ἑλληνικὸν μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς γλώσσης, στρεβλωθείσης, διδάσκεται παρ' αὐτῆς».

Ἐκοίταξα, ἀφέντη «Νουμᾶ», τὴν ἐφημερίδα αὐτήν, ἂν ἐπὶ τῆς προμετωπίδος φέρει χρονολογίαν τῆς ἐποχῆς του Κωλέττη, ὅτε ἡ ἀντίληψις τῆς Τέχνης ἔφθανε μέχρι τῶν τραγωδιῶν τοῦ Ἀλεξ Σούτσου καὶ τῶν ποιημάτων τοῦ Ἐξαρχοπούλου. Ὄχι δυστυχῶς! Ἡ ἐφημερὶς ἔφερε χρονολογίαν 19ης Ἰανουαρίου 1903.

Τὸ εἶδα αὐτό, ἐλυπήθην—δὲν σοῦ τὸ κρύβω—κατάκαρδα καὶ ἐφώναξα:

— Ὦ ἀθάνατε Ταρταρῖνε! Μήπως ἐπέρασες, ὅταν ἐπεχείρεις τὰ μοναδικὰ ταξείδια σου, καὶ ἀπὸ τὴν χώραν μας καὶ ἄφησες ὡς ἀνάμνησιν τῆς διαβάσεώς σου, λεγεῶνας ἀπὸ Ταρταρινάκια;

Δὲν εἶχα δίκαιο νὰ τὰ 'πῶ αὐτά;

Μεθ' ὑπολήψεως
Ἀντιπάτριος.

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Κύριε Διευθυντὴ τοῦ «Νουμᾶ»

Πολὺ σωστὰ ὅσα εἰς προηγούμενον φύλλον σας ἐγράψατε περὶ τοῦ «Συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων».

Δὲν νομίζετε ἐν τούτοις ὅτι κοντὰ σὲ ὅλα τἄλλα βιβλία τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἐκδώσῃ ὁ «Σύλλογος» ἀλλὰ δὲν ἐξέδωκε, ἠμπορεῖ νὰ καταλεχθῇ καὶ ἕνα ἢ καὶ δύο ἀκόμη τομίδια τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν;

Ὑπάρχουν ὁλ μᾶς εἰπῆτε, αἱ συλλογαὶ τοῦ Passow τοῦ Legrand, τοῦ Φωριὲλ τοῦ Ἀραβαντινοῦ καὶ τόσαι ἄλλαι ἀκόμη.

Ὑπάρχουν, μάλιστα. Ἀλλὰ δὲν εἶνε τόσον εὔκολον οὔτε νὰ τὰς βρῇ κανεὶς οὔτε νὰ τὰς ἀγοράσῃ, διότι κοστίζουν πολὺ π' ἀνάθεμά τες!

Τί κάθεται λοιπὸν ὁ καλός μας σύλλογος;

Μεθ' ὑπολήψεως
Ἕλλην.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΤΗΔΕΙΟΣ

Φίλτατε,

Ὁ κ. Λεβίδης ἔκαμε πάλιν τὸ κολπάκι του. Μὲ μίαν συλλυπητήριον ἐπιστολήν του, κατώρθωσε νὰ περάσῃ καὶ πάλιν ὡς πολιτικὸς εὐρυτέρων βλέψεων καὶ ὡς παρέχων «ἀναλαμπὰς εὐρείας πολιτικῆς ζωῆς».

Νὰ 'πῇς μεγάλα πράγματα, δὲν εἶνε καὶ τόσον δύσκολον. Νὰ βρῇς ἀνθρώπους νὰ σὲ πιστεύσουν, εἶνε τὸ πᾶν. Καὶ αὐτὸ τὸ κατώρθωσεν ὁ κ. Λεβίδης. Τὰ συγχαρητήριά μας. Ὑπέροχος ἀληθῶς ὁ ἀνὴρ εἰς τὸ βάζειν τριχοποδιές.

Ὑμέτερος
Δαϊκός.

ΧΩΡΙΣ ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Κύριε Διευθυντὰ τοῦ «Νουμᾶ»,

Αὐτὸ ποῦ κάμνουν οἱ «Καιροὶ» ἐπὶ ἀρκετὰς ἡμέρας τώρα, νὰ δημοσιεύουν καθ' ἑκάστην ἕνα δυὸ ἀπὸ τὰ ἐθνικὰ τραγούδια μας, εἶνε καλό, πολὺ καλό, ὅπως εἶναι καλὸ πολὺ καλό, κ' ἐκεῖνο ποῦ ἔκαμαν εἰσαγαγόντες πρῶτοι τὰ ἱστορικὰ ἀναγνώσματα ἀντὶ ἐπιφυλλίδων, καὶ παρακινήσαντες εἰς μίμησιν καὶ ἄλλους συναδέλφους των.

Δὲν ἠμποροῦν ὅμως οἱ «Καιροὶ» τὰ ἐθνικά μας τραγούδια νὰ τὰ δημοσιεύουν χωρὶς σχόλια; Διατί λ. χ. προχθὲς δημοσιεύοντες τὸν θαυμάσιον «Ἀετὸν» νὰ τοῦ χώσουν καὶ τὴν σημείωσιν ὅτι «διὰ τοῦ ἀετοῦ συμβολίζεται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἡ Τουρκία κρατοῦσα εἰς τοὺς ὄνυχας τὴν Ἑλλάδα;»

Δὲν τὸν ἄφηναν ἔτσι, μὲ ὅλον τὸ φιλοσοφικόν του βάθος ποῦ κρύπτεται στοὺς ἀφελεῖς του στίχους; Ἢ μήπως εἶχε ἀνάγκην ἀπὸ τὴν πατριωτικὴν γαρνιτούραν ὁ «ἀετὸς» διὰ νὰ εἶνε τὸ ὑψηλότερον καὶ τὸ φιλοσοφικώτερον καὶ ζωγραφικώτερον δημοτικόν μας τραγοῦδι;

Ὅλος ὑμέτερος
Ἀετιδεύς

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— Δὲν πρέπει νὰ σᾶς τρομάζῃ ἡ ἀντιδημοτικότης ὅπως δὲν τρομάζει καὶ μᾶς, φίλε κ. Ἡρόστρατε. Ὁ Ζολᾶ, ὁ ὁποῖος ἐδοκίμασε καὶ τὴν μεγαλειτέραν δημοτικότητα καὶ τὴν μεγαλειτέραν ἀντιδημοτικότητα στὴν ζωήν του, εἶπε: «Ἡ ἐναντίον σου ὕβρις εἶνε στοιχεῖον ὑγείας. Εἶνε ἀνδρικὸν σχολεῖον τὸ τῆς ἀντιδημοτικότητος· τίποτε δὲν ἰσχύει νὰ σὲ κρατῇ εἰς ἐλαστικότητα καὶ ρώμην, ὅσον ἡ καταχραυγὴ τῶν ἡλιθίων».

— Λυπούμεθα, κ. Εὐρυτάν, ποῦ ἀδυνατοῦμεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὸ ποίημά σας. Τὸν στίχον αἴφνης: «Κι' ἂν ὅλα τὰ θυμᾶσαι κι' ἂν τίποτε δὲν λησμονεῖς, τώρα πλέον ἔμαθα, σκληρά, πῶς δὲν μὲ πονεῖς», θὰ ἐθυμώνατε κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ σας καὶ ὁ ἴδιος, ἂν τὸν ἐβλέπατε δημοσιευμένον. Στείλατέ μας ἄλλο, περισσότερο καλὸ καὶ ὀλιγώτερον ἐρωτικόν, νὰ τὸ δημοσιεύσωμεν εὐχαρίστως. — Ὁ «Νουμᾶς», κ. Ἀντιμακεδονικέ, ἔχει ἀσκήσει πλήρη ἐλευθερίαν στοὺς συνεργάτας του ὅταν, ἐννοεῖτε, τὰ δημοσιευόμενα ἄρθρα των εἶνε ἐνυπόγραφα. Τὴν ἀρχὴν αὐτὴν δὲν τὴν παρέβη κ' εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, ὅπου ἐδημοσίευσε τὸ περὶ τοῦ κ. Καζάζη ἐκτενὲς ἄρθρον. Ἂν παραδέχεται ὅσα ἐν αὐτῷ γράφει ὁ συνεργάτης του, ἄλλο ζήτημα. Ὁ «Νουμᾶς» ἔχει κηρυχθῇ κατὰ τῶν λόγων, ὁ δὲ κ. Καζάζης βγάζει πολλοὺς, πάρα πολλοὺς λόγους, ἔστω... καὶ Μακεδονικούς. — Γ. Κοκ. Ἡράκλειον Κρήτης. Ἡ Ἐφημερὶς καλή, πολὺ καλή. Ἐνθουσιασμένος ἰδίως μὲ τὸ πρόγραμμά της, τὸ πατριωτικότατον καὶ εἰλικρινέστατον. Καὶ τώρα μακροβιότητα καὶ νίκην!.. καὶ νὰ μᾶς θυμᾶσαι κάποτε μὲ τίποτε ἀπὸ τὰ παληὰ ποῦ ἐτροφοδοτοῦσες ἄλλοτε Ἀθηναϊκὸν φύλλον, προσφιλές καὶ εἰς τοὺς δύο μας. Νὰ τὰ περιμένωμεν;

— κ. Γιαν. Περ. Σπέτσες. Στεῖλε τα ὅλα. Ἡ ἰδέα σου θαυμασία. Εἰς κάθε φύλλο δύο τρία, ὑπὸ τὸν ἴδιον γενικὸν τίτλον. Σύμφωνοι; — Ἀντὶ ἀπαντήσεως, φίλτατε Σίμων, στὴν λογικωτάτην ἐρώτησίν σας, μάθετε κι' αὐτό: Ὅταν ἐτραγούδησε ὁ κ. Ἄραμης στὸν «Παρνασσὸν», μία Ἑλληνὶς γέννημα καὶ θρέμμα, εἶπε: «Ὡραῖα τραγούδια, ἀλλὰ κρῖμα ποῦ δὲν εἶνε στὴ Γαλλικὴ γλῶσσα!» Τί γυρεύετε λοιπὸν ψύλλους στ' ἄχυρα; — Τόσο φανατικὸν δὲν σ' ἐπίστευα ποτέ, ἀγαπητέ μου Μεν. Σακ. Ἠμπορεῖς νὰ ἦσαι φανατικὸς ἐχθρὸς τῶν Μαλλιαρῶν μέχρι τελείας ἐξοντώσεως αὐτῶν. Ἀλλὰ νὰ τὸ παίρνῃς καὶ τόσον κατάκαρδα; Ἄσ' την νὰ κουρεύεται τὴν γλῶσσα καὶ κοίταξε τὴν οὐσία. Δὲν νομίζεις ὅτι εἶνε πειὰ καιρὸς καὶ ἡ περιφρονημένη αὐτὴ οὐσία νὰ ἐξετασθῇ στὸν τόπον τῶν λογοκοπημάτων καὶ τῶν ἀερολογημάτων;

— Ὁ Ἀττικὸς οὐρανὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐνοχληθῇ, καθὼς γράφετε, κ. Ζήνων, ἀφοῦ δὲν... διαβάζει ἐφημερίδες. Ἂν ἐδιάβαζε, νὰ εἶσθε βέβαιος ὅτι ποτὲ δὲν θὰ ἀπεφάσιζε νὰ φιλοτεχνῇ μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ χειμῶνος τὰς γλυκυτάτας αὐτὰς ἐαρινὰς ἡμέρας, διὰ νὰ μὴ τὸν ἐνοχλοῦν οἱ χρονογράφοι τῶν ἐφημερίδων μὲ τοὺς στερεοτύπους ὕμνους των περὶ τῆς «χειμωνιάτικης ἀνοίξεως».

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ,
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
Ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις
Διευθυντὴς: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
Γραφεῖα: Ὁδὸς Πινακωτῶν 22 Α.
Εἰκόνες ἐξόχων καλλιτεχνιῶν

ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥΣ Κ. Κ. ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΑΣ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΜΠΟΡΟΣ
38—ΟΔΟΣ ΜΗΤΡΟ- ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΠΟΛΕΩΣ—38

ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΩΛΗΤΑΣ ΕΤΟΙΜΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ & ΜΠΟΤΣΑΡΑΚΟΣ
ΖΗΤΩ Η ΑΙΩΝΙΑ ΝΕΩΤΗΣ! ΜΑΥΡΑ ΜΑΛΛΙΑ
ΜΕΧΡΙ ΒΑΘΥΤΑΤΟΥ ΓΗΡΑΤΟΣ
Ἐξασφαλίσατε τὰ μαλλιά σας!

Τὸ μυστικὸν τὸ ἀνεκάλυψαν μὲ τὸ θαυματουργὸν «Σωζότριχον»
ΣΩΣΑΤΕ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΣΑΣ
ΣΤΗΝ ΟΔΟΝ ΚΟΡΑΗ
ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΩΖΟΤΡΙΧΟΥ ΚΑΙ ΒΑΦΗΣ ΤΡΙΧΩΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Αθ. Γ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ ΟΔΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΖΗΝΩΝΟΣ 2